

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

VAN

DU

26-04-2000

26-04-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Woensdag 26 april 2000

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - COM 177

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de benoeming van een voormalig kabinetslid van de minister van Binnenlandse Zaken tot substituut-procureur-generaal bij het Brussels hof van beroep" (nr. 1558)

5

sprekers : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "de opmerkingen van het college van procureurs-generaal op het ontwerp 'snelrecht'" (nr. 340)

- de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "zijn uitspraken over en zijn relatie tot de magistratuur" (nr. 360)

6

sprekers : **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Moties

12

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Peter Vanvelthoven en Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de evaluatie van het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (nrs. 1511 en 1612)

13

sprekers : **Peter Vanvelthoven, Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de nieuwe nationaliteitswet" (nr. 1521)

14

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de werking en de eventuele privatisering van het handelsregister" (nr. 1530)

16

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Bart Laeremans en Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de versoepelde toegang tot de magistratuur voor advocaten" (nrs. 1533 en 1620)

17

sprekers : **Bart Laeremans, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "gezamenlijke kantoren van accountants en advocaten in Brussel" (nr. 1561)

21

sprekers : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Sommaire

Mercredi 26 avril 2000

COMMISSION DE LA JUSTICE - COM 177

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la nomination d'un ancien membre de cabinet du ministre de l'Intérieur comme substitut du procureur général près la cour d'appel de Bruxelles" (n° 1558)

5

orateurs : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Interpellations jointes de :

- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "les observations formulées par le collège des procureurs généraux au sujet du projet de loi relatif à la 'comparution immédiate'" (n° 340)

- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "ses déclarations et ses relations avec la magistrature" (n° 360)

6

orateurs : **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Motions

12

Questions orales jointes de MM. Peter Vanvelthoven et Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'évaluation de l'enquête sur les tueurs du Brabant wallon" (n°s 1511 et 1612)

13

orateurs : **Peter Vanvelthoven, Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la nouvelle loi sur la nationalité" (n° 1521)

14

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "le fonctionnement et l'éventuelle privatisation du registre du commerce" (n° 1530)

16

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Questions orales jointes de MM. Bart Laeremans et Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'accès facilité à la magistrature pour les avocats" (n°s 1533 et 1620)

17

orateurs : **Bart Laeremans, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les bureaux communs de comptables et d'avocats à Bruxelles" (n° 1561)

21

orateurs : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "onduidelijkheden (ongelijkheden) in de uitvoeringsbesluiten van de wet op de juridische bijstand" (nr. 1577)

22

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les imprécisions (les inégalités) dans les arrêtés d'exécution de la loi relative à l'aide juridique" (n° 1577)

22

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Yves Leterme, Karel Van Hoorebeke en Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de recente ontsnapping van een gedetineerde" (nrs. 1587, 1592 en 1598)

23

sprekers : **Yves Leterme, Karel Van Hoorebeke, Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Questions orales jointes de MM. Yves Leterme, Karel Van Hoorebeke et Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la récente évocation d'un détenu" (nos 1587, 1592 et 1598)

23

orateurs : **Yves Leterme, Karel Van Hoorebeke, Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de integratie van het arbeid-sauditoraat in het parket van de procureur des Konings" (nr. 1613)

26

sprekers : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'intégration de l'auditorat du travail au sein du parquet du procureur du Roi" (n° 1613)

26

orateurs : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de achterstand in de Brusselse politierechtbanken en het Brussels hof van beroep" (nr. 1614)

27

sprekers : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'arriéré dans les tribunaux de police à Bruxelles et à la cour d'appel de Bruxelles" (n° 1614)

27

orateurs : **Karel Van Hoorebeke, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Lode Vanoost aan de minister van Justitie over "de verkoop van oorlogswa-pens" (nr. 1583)

29

sprekers : **Lode Vanoost, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question orale de M. Lode Vanoost au ministre de la Justice sur "la vente d'armes de guerre" (n° 1583)

29

orateurs : **Lode Vanoost, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Gerolf Annemans, Tony Van Parys, Geert Bourgeois en Jean-Pol Poncelet aan de minister van Justitie over "de blokkering van de benoeming van de leden van de commissie voor de Regularisatie" (nrs. 1635, 1637, 1615 en 1624)

30

sprekers : **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Blok-fractie, **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Jean-Pol Poncelet**, voorzitter van de PSC-fractie, **Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Questions orales jointes de MM. Gerolf Annemans, Tony Van Parys, Geert Bourgeois et Jean-Pol Poncelet au ministre de la Justice sur "le blocage de la nomination des membres de la commission de Régularisation" (nos 1635, 1637, 1615 et 1624)

30

orateurs : **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Blok, **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Jean-Pol Poncelet**, président du groupe PSC, **Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de beweerde ontmoeting tussen formateur Verhofstadt en procureur des Konings Dejemepe" (nr. 1623)

35

sprekers : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la prétendue rencontre entre le formateur Verhofstadt et le procureur du Roi Dejemepe" (n° 1623)

35

orateurs : **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

COMMISSION DE LA JUSTICE

RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 26 AVRIL 2000

De vergadering wordt geopend om 10.14 uur door de heer **Fred Erdman**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.14 heures par M. **Fred Erdman**, président.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de benoeming van een voormalig kabinetslid van de minister van Binnenlandse Zaken tot substituut-procureur-generaal bij het Brussels hof van beroep" (nr. 1558)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la nomination d'un ancien membre de cabinet du ministre de l'Intérieur comme substitut du procureur général près la cour d'appel de Bruxelles" (n° 1558)

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het Belgisch Staatsblad van 21 maart 2000 is het benoemingsbesluit verschenen van mevrouw Geneviève Molle tot substituut-procureur-generaal bij het Brussels hof van beroep. Dit is een bevordering van een eerste substituut-procureur des Konings. De dame in kwestie was echter slechts anderhalve maand opnieuw in dienst bij het parket. Als ik goed ben ingelicht is zij tijdens die periode afwezig geweest wegens ziekte. Voordien heeft de betrokkene namens de PRL in het Comité P gezeteld. Daarna maakte ze deel uit van het kabinet van uw goede collega en PRL-minister Duquesne. Ze was lid van de vierkoppige task force die de politiehervorming moet begeleiden. Ze heeft de taak gelaten voor wat ze was. Ik laat in het midden of zij dit uit eigen beweging heeft gedaan of omdat de minister een eind wou maken aan de opdracht. Naar verluidt had de minister haar een bevordering beloofd. Zij heeft die gekregen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik herinner de commissie aan de commotie die ontstond naar aanleiding van de benoeming van mevrouw Deckers tot procureur-generaal door de vorige regering. Alhoewel niemand de bekwaamheid van de betrokkene betwiste, oordeelde de VLD op dat ogenblik dat er duidelijk sprake

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 26 APRIL 2000

was van politiek parachuteren dat niet door de beugel kon. Ik wijs erop dat er in dit concrete geval een zogenaamde ontluizingsperiode van 6 maanden werd gerespecteerd. Mevrouw Deckers had ontslag genomen uit het kabinet en gedurende 6 maanden haar gewone taak opnieuw opgenomen.

Mijnheer de minister, als we de normen toepassen die destijds door de VLD werden gehanteerd, kan het niet anders dan dat er vragen rijzen over het parachuteren van mevrouw Molle van een kabinet naar het ambt van substituut-procureur-generaal. De betrokkene zou de selectietoets van de Hoge Raad voor de Justitie zeer moeilijk hebben doorstaan.

Mijnheer de minister, kunt u deze benoeming verantwoorden ? Is de benoeming van iemand die rechtstreeks overstapt van het kabinet naar het parket verantwoord ? Beantwoordt de benoeming aan de normen van depolitisering, een van de officiële vlaggenscheppen van het regeerakkoord ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Bourgeois heeft erop gewezen dat het benoemingsbesluit slechts verschenen is in het Belgisch Staatsblad van 21 maart 2000. Dit betekent dat de termijn om bij de Raad van State beroep aan te tekenen nog niet verstreken is. Ik ben van oordeel dat ik geen antwoorden kan verstrekken die later in een of andere zin zouden kunnen worden gebruikt.

Ik voeg eraan toe dat mevrouw Molle begin november 1999 haar ontslag heeft aangeboden aan de minister van Binnenlandse Zaken. Ze was afwezig wegens ziekte van 5 tot 22 maart 1999, datum waarop ze haar ambt van eerste substituut-procureur des Konings opnieuw heeft opgenomen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens over dit concreet geval geen verdere commentaar te geven. Ik weet dat de heer Bourgeois dit geen afdoend antwoord zal vinden. Ik wens me echter aan deze regel te houden.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, uit het summier antwoord van de minister meen ik te hebben begrepen dat de betrokkene ziek was van 5 tot 22 maart 1999. Volgens mij moet dit maart 2000 zijn.

Minister **Marc Verwilghen** : November 1999.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Dit betekent dat de betrokkene niet ziek was in de periode die benoeming voorafging.

Minister **Marc Verwilghen** : Iedereen kan ziek worden.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : De informatie dat zij haar ambt niet heeft uitgeoefend nadat zij ontslag op het kabinet had genomen en door u werd benoemd omdat zij toen ziek zou zijn geweest, klopt dus niet.

Mijnheer de minister, u weigert opnieuw te antwoorden. Ik heb al bij vorige gelegenheden gezegd dat wij, als parlementsleden, niet kunnen aanvaarden dat het controlerecht van het parlement wordt geblokkeerd omdat er een mogelijkheid bestaat dat een benoemingsbesluit aangevochten wordt. Mijnheer de voorzitter, ik richt mij ook tot u; dit is ook in de Conferentie van voorzitters te berde gebracht. Er is uiteraard de mogelijkheid een procedure van nietigverklaring via een administratief beroep bij de Raad van State in te stellen. Daartegenover staat dat het parlementair controlerecht op geen enkele manier mag worden verhinderd. Stel u voor dat er inderdaad een procedure tot annulatieberoep komt en deze drie tot vier jaar aansleept. Dat zou betekenen dat het parlement in die periode geen enkele vorm van controle kan uitoefenen! Dat kan, mijns inziens, niet. Mijnheer de minister, u moet uw benoemingen verantwoorden tegenover het parlement. Ik meen dat u het debat over deze benoeming, die in de ogen van de publieke opinie een politieke benoeming is, ontwijkt.

Ik zal in de Conferentie van voorzitters nogmaals onderstrepen dat ik niet aanvaard dat het parlementair controlerecht de facto onmogelijk wordt gemaakt, omdat er eventueel een annulatieberoep bij de Raad van State wordt ingesteld. Ik hoop dat ook de leden van de meerderheid mij daarin zullen steunen.

De **voorzitter** : Mijnheer Bourgeois, dit punt werd aan de orde gesteld in de Conferentie van voorzitters naar aanleiding van uw opmerkingen dienaangaande in de commissie. De voorzitter van de Kamer heeft toen toegezegd dat hij de kwestie zou laten onderzoeken en nagaan of er preciseringen nodig zijn aan het reglement in verband met procedures waarin de Staat, inzonderheid een minister, betrokken zijn. Daarvoor zal hij desgevallend contact nemen met de minister van Justitie. Wij kunnen dat opnieuw te berde brengen in de volgende Conferentie van voorzitters en eventueel kennis nemen van de resultaten van het onderzoek van de voorzitter.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, dit is voor mij een principiële zaak. Het controlerecht van het parlement mag niet worden gehinderd. Bovendien is het, mijns inziens, een stap achteruit tegen-

over de praktijk die de voorbije jaren gangbaar werd. Vorige ministers van Justitie hebben steeds op alle vragen - ook al waren ze op het randje - geantwoord. Ik betreur deze achteruitgang en vecht deze ook kordaat aan.

De **voorzitter** : Mijnheer Bourgeois, ik kan een minister niet dwingen te antwoorden, maar ik kan hem wel vragen hier aanwezig te zijn, hetgeen ook gebeurd is.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer **Tony Van Parys** tot de minister van Justitie over "de opmerkingen van het college van procureurs-generaal op het ontwerp 'snelrecht'" (nr. 340)

- de heer **Geert Bourgeois** tot de minister van Justitie over "zijn uitspraken over en zijn relatie tot de magistratuur" (nr. 360)

Interpellations jointes de :

- M. **Tony Van Parys** au ministre de la Justice sur "les observations formulées par le collège des procureurs généraux au sujet du projet de loi relatif à la 'comparution immédiate'" (n° 340)

- M. **Geert Bourgeois** au ministre de la Justice sur "ses déclarations et ses relations avec la magistrature" (n° 360)

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn interpellatie handelt over de opmerkingen die het college van procureurs-generaal al of niet heeft gemaakt in verband met het wetsontwerp snelrecht.

Men herinnert zich ongetwijfeld de discussie in commissie waar in een hoorzitting de vertegenwoordiger van het college van procureurs-generaal had laten uitschijnen dat het college bereid was een aantal technische opmerkingen op het ontwerp te formuleren. Op het einde van de eerste algemene bespreking heeft de minister van Justitie destijds verklaard dat het college van procureurs-generaal geen technische opmerkingen op het ontwerp had doorgegeven en deze bijgevolg ook niet aan de commissie konden worden meegedeeld en besproken.

Toen het wetsontwerp over het snelrecht in de Senaat werd besproken, vernam ik via een verslag in de media dat de vertegenwoordiger van het college tijdens de hoorzitting in de commissie voor de Justitie van de Senaat zou hebben meegedeeld dat het college van procureurs-generaal wel opmerkingen zou hebben geformuleerd aan de minister van Justitie. Ik ben zo vrij geweest contact op te nemen met het secretariaat van de

Tony Van Parys

commissie voor de Justitie van de Senaat. Inderdaad, dit werd mij bevestigd. De vertegenwoordiger van het college van procureurs-generaal heeft het secretariaat van de commissie en de tijdens de hoorzitting aanwezige leden van de commissie voor de Justitie van de Senaat een uittreksel - het hele document zou bestaan uit 59 bladzijden - van een document overhandigd dat een aantal fundamentele opmerkingen inhoudt vanwege het college op het ontwerp zoals het in de Senaat was ingediend. Er bleek dus een document te bestaan met technische opmerkingen vanwege het college op het wetsontwerp. De collega's van de Senaat hebben mij het uittreksel van dat document bezorgd. Ik heb dat document verkregen in volle oprechtheid, zonder enig middel dat onbehoorlijk zou zijn of als dusdanig zou kunnen worden gekwalificeerd. De commissie voor de Justitie van de Senaat is volgens mij toch de meest eerbare bron van informatie die men zich maar enigszins kan indenken.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Wat zou een oneerbare bron kunnen zijn ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mocht ik deze informatie hebben gekregen van een lid van het Vlaams Blok, dan zou het een oneerbare bron geweest kunnen zijn. Laten wij deze discussie evenwel niet openen. Er kan geen enkele verdenking rusten op de leden van de commissie voor de Justitie van de Senaat, zeker niet op de leden van deze commissie destijds en ik veronderstel ook niet op de leden van dit ogenblik.

Het is interessant om dit document door te nemen. Het draagt de titel "Poging tot richtlijn betreffende het op 25 november 1999 aan het college medegedeeld voorontwerp van wet tot invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning in het Wetboek van Strafvordering". Bij lezing van het document blijkt dat dit geen eigenlijke richtlijn is, dat men het bij een poging tot richtlijn heeft gehouden, omwille van het feit dat het college dermate fundamentele opmerkingen had ten aanzien van verschillende artikelen van het ontwerp, dat men er niet toe kwam tot een richtlijn te komen. Men heeft het veiligheidshalve dan maar "Poging tot richtlijn" genoemd.

Om u aan te tonen dat het document dat in de Senaat is bekendgemaakt fundamentele opmerkingen inhoudt, wil ik drie van deze opmerkingen citeren.

Op bladzijde 54 van het document heeft men het bijvoorbeeld over de problematiek van het verzet. Het college zegt dat tegen de uitspraak ten gronde van de correctionele rechtbank geen verzet kan worden aangetekend.

Dan volgt de opmerking van het college, en ik citeer : "Deze wetsbepaling lijkt onhoudbaar te zijn. In de procedure van de onmiddellijke verschijning is er niet alleen

sprake van beklaagden die onder de banden verschijnen, dus die onder aanhouding verschijnen, maar ook van beklaagden die onder voorwaarden in vrijheid werden gesteld."

Dan zegt het college verder : "Men ziet niet in waarom deze beklaagden minder rechtsmiddelen zouden hebben dan anderen tijdens een gewone rechtspleging. Dit lijkt in te druisen tegen het gelijkheidsbeginsel en tegen de fundamentele beginselen van het Belgisch strafprocesrecht." Tot daar de toch wel fundamentele bedenking die door het college wordt gemaakt ten aanzien van het feit dat er geen verzet kan worden aangetekend. Het is een interessante bedenking die heel nuttig zou zijn geweest ter stoffering van de discussie in de commissie.

Ik geef u een tweede bedenking die in het document van het college wordt gemaakt. Het gaat over de termijn van hoger beroep. Het college zegt : "Hieruit volgt dat het hoger beroep wordt ingesteld naar de vorm en termijn van gemeen recht." Er is dus geen specifieke beroepstermijn.

"De ruime termijn om hoger beroep in te stellen kan in vraag worden gesteld, in acht genomen de zeer korte termijn binnen dewelke de procedure van onmiddellijke verschijning haar verloop moet kennen. De onderlinge verhouding met de andere in acht te nemen termijnen in de procedure in hoger beroep is merkwaardig. Het ware logischer geweest de termijnen van afwikkeling van de procedure te verlengen en deze van de rechtsmiddelen te verkorten."

Ik geef u nog twee voorbeelden van een aantal opmerkingen. Een opmerking in verband met de controle van het hof over de toepassing van de procedure van onmiddellijke verschijning door de procureur des Konings en terugzending van het dossier. Men zegt het volgende : "Volgens artikel 209 bis van het wetboek van strafvordering kan het hof wanneer het van oordeel is dat de complexiteit van de zaak aanvullend onderzoek vereist, het dossier bij een met redenen omklede beslissing toezenden aan de procureur-generaal. In dit geval werd niets verder uitgewerkt in verband met de voorlopige hechtenis, wellicht vermits het bevel tot aanhouding met het oog op onmiddellijke verschijning slechts voor zeven dagen geldt."

Dan vervolgt men : "In feite is dit een lacune, want indien binnen de zeven dagen in eerste aanleg een veroordeling zou volgen tot een effectieve gevangenisstraf, kan er gelet op de latere aanpassingen van de wettekst en inzonderheid gelet op de wijzigingen van het artikel 33 § 1 van de wet op de voorlopige hechtenis, wel sprake zijn van voorlopige hechtenis in hoger beroep. Dit aspect heeft men helemaal uit het oog verloren."

Tony Van Parys

Ik verwijs naar een laatste citaat. Men zegt en verwijst naar "de diepgaande kritiek op het wetsontwerp zoals weergegeven in de hoofdstukken betreffende het aanvullend onderzoek in eerste aanleg." Deze hoofdstukken zijn niet meegedeeld geweest in de Senaat. Dit is dus het onderdeel van het document dat niet werd meegedeeld. Ook daar heeft men het dus over fundamentele kritiek op het wetsontwerp vanwege het college van procureurs-generaal.

Nu is de vraag natuurlijk voor de hand liggend. De minister heeft in de commissie voor de Justitie in de Kamer gezegd dat er geen technische opmerkingen zijn vanwege het college van procureurs-generaal. Ik leid af uit de besprekingen van de commissie voor de Justitie in de Senaat dat er wel degelijk opmerkingen en fundamentele opmerkingen zijn geformuleerd vanwege het college.

De vraag aan de minister van Justitie is de volgende. Hebt u technische opmerkingen ontvangen vanwege het college van procureurs-generaal ? Indien dit het geval is, waarom werden deze dan niet correct meegedeeld aan de commissie voor de Justitie van de Kamer ? Waarom werd de commissie voor de Justitie van de Kamer daarover niet correct ingelicht ?

De **voorzitter** : Mijnheer Bourgeois, het document dat ik van u ontvangen heb is weliswaar een samengevoegde interpellatie. U spreekt echter over de uitspraken van de minister over en zijn relatie tot de magistratuur.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, het gaat hier ook over de problematiek van het snelrecht.

De **voorzitter** : Dat kon ik uit uw document niet afleiden.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, u hebt misschien niet de tijd gehad om de bijgevoegde vragen en de tekst te lezen. Mijn interpellatie sluit echter aan bij deze van de heer Van Parys. Ze heeft immers betrekking op een publieke uitspraak van de minister naar aanleiding van en tijdens de behandeling van het wetsontwerp betreffende het snelrecht. Het gaat inderdaad over de relatie minister-magistratuur. De heer Van Parys heeft daarvan één aspect belicht.

Ik kom terug op een andere verklaring van de minister. In het senaatsdebat verweet hij de procureurs hypocrisie. Het ging over de vraag of het wenselijk was om enkelvoudige slagen en verwondingen onder het snelrecht te laten vallen. U gaf toe, mijnheer de minister, dat deze misdrijven niet onder het toepassingsveld van de goedgekeurde wet terzake vallen. U hebt uw uitspraak vervolgens enigszins genuanceerd door uw verklaring dat de stelling van de procureurs hypocriet is. Het komt er echter op neer dat u publiekelijk denigrerend afstand neemt van de bedenkingen, opmerkingen en suggesties

die geformuleerd werden door het Openbaar ministerie. Dit past niet in het kader van een correcte dialoog die tussen de wetgevende macht en de magistratuur gevoerd wordt en die in de vorige legislatuur al ingezet was. Er is geen enkele hinderpaal meer voor het feit dat leden van de magistratuur hier komen om hun technische opmerkingen bij voorstellen van wetsontwerpen te formuleren. Dit is een goede vorm van samenwerking tussen de machten. U hebt gezegd dat de stelling van de procureurs hypocriet was omdat zij er volgens u niet bij zeggen dat ze dit type misdrijven nooit vervolgen. U hebt de procureurs vervolgens uitgedaagd om u de cijfers te geven over de vervolging van enkelvoudige slagen en verwondingen. U beweerde dat alleen tot dergelijke vervolging wordt overgegaan als het slachtoffer zelf een rechtstreekse dagvaarding stuurt. Ik heb heel wat problemen met deze uitspraak.

Ten eerste, vind u het opportuun als minister van Justitie om dergelijke, algemene verklaringen af te leggen over de procureurs, die op uitnodiging hun bezwaren, opmerkingen en aanmerkingen komen formuleren bij een ontwerp van wet ? U wordt immers geacht de natuurlijke verdediger te zijn van de magistratuur.

Ten tweede, welke bezwaren hebt u tegen technische suggesties van het Openbaar ministerie ? Ook als deze niet met uw visie overeenstemmen is het belangrijk om deze naar waarde te schatten. Had u zich niet beter toegespitst op de uitspraken van één van de substituten uit Brussel die immers heeft verklaard dat, wat er ook uit de bus komt, de wet niet zal worden toegepast. Dat is een ongehoorde verklaring. De man ging zo ver te verwijzen naar de bestrijding van het hooliganisme in Anderlecht. Hij zei dat er een onderzoek loopt dat al meer dan 3 jaar bezig is, waar niets van terecht komt. U had beter een onderzoek laten instellen naar dergelijke verklaringen veeleer dan de te zeggen dat de stelling van de procureurs hypocriet is. Persoonlijk vind ik deze publieke uitspraak ongepast voor een substituut-procureur des Konings.

Ten derde had u beter gevolg gegeven aan de technische opmerkingen. Wij hebben gisteren het debat gevoerd over het wetsvoorstel Van Parys waarin duidelijk is geworden dat u bereid bent om mee te gaan in de richting van technische correcties, onder meer in verband met verzet en hoger beroep.

Ten vierde wil ik u vragen waarop u zich baseert om te beweren dat dit type misdrijf niet wordt vervolgd tenzij na rechtstreekse dagvaarding door een slachtoffer. Dat is ook van belang voor de bespreking van het wetsvoorstel. Hebt u gegevens die dit staven of beweert u dat zo maar ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het gaat hier om een interpellatie en een vraag die aansluiten bij de problematiek van het snelrecht. Er bestaat echter een essentieel verschil tussen beiden. Ik zal beginnen met de interpellatie van de heer Van Parys.

Mijnheer Van Parys, u bent zelf minister van Justitie geweest. U weet dus wat van een college van procureurs-generaal kan worden verwacht. Dat staat trouwens uitdrukkelijk in de wet vermeld. U weet dat de communicatie tussen het college van procureurs-generaal en de minister van Justitie verloopt via de voorzitter van het college. Deze mededelingen zijn niet zinloos in het licht van wat zich terzake heeft voorgedaan. Op 9 februari 2000 ontving ik via de post een brief van een procureur-generaal. Het was dus niet de voorzitter van het college die mij schreef, wel de procureur-generaal van Antwerpen. De brief bevatte een proeve van rondschrijven met betrekking tot de wet op de onmiddellijke verschijning. Dit werd opgesteld op basis van het oorspronkelijke ontwerp van november 1999. Dat is dus niet de uiteindelijke tekst waarmee wij later zullen werken. Het document hernam een reeks beschouwingen en leek nuttig voor de voorbereiding van het uiteindelijk op te stellen rondschrijven. Ik heb trouwens gezegd dat ik bereid ben om met dit rondschrijven naar het parlement te komen hoewel ik op dat punt geen enkele verplichting heb. Ik wil u echter de stand van zaken meedelen. Overigens werd de proeve van rondschrijven niet opgesteld door de procureur-generaal maar door een van haar substituten, de heer Liegois, die ook voor de werkzaamheden van de commissie-Franchimont een soort draaiboek heeft opgesteld. U zult hebben opgemerkt dat de proeve van rondschrijven eigenlijk ook dit draaiboek omvat. Het document gaat uit van de procureur-generaal van Antwerpen. De titel werd gewijzigd toen het document werd overgemaakt. Men spreekt niet meer over een proeve maar wel over een advies. Met sommige beschouwingen die mij op 9 februari werden meegedeeld werd rekening gehouden, onder meer met die in verband met de burgerlijke partijstelling. Andere werden niet in overweging genomen omdat ze niet overeenstemden met de politieke wil die de Ministerraad had vertolkt in het ontwerp inzake de onmiddellijke verschijning. Volledigheidshalve herinner ik u eraan dat de werkzaamheden van de commissie voor Justitie met betrekking tot de onmiddellijke verschijning op dinsdag 8 en woensdag 9 februari 2000 hebben plaatsgevonden. Aangezien het document pas op 9 februari op mijn kabinet aankwam, waar men toen ook de verdediging van het ontwerp waarnam, kon ik het niet meer voorleggen aan de commissie voor de Justitie. Ik heb er wel naar verwezen. U zult in document 306/4 vaststellen dat ik op pagina 27 verwijs naar wat het college van procureurs-generaal mij heeft gezegd. Ik meen dan ook dat ik geen enkele daad heb gesteld waarbij ik de commissie niet naar behoren zou hebben ingelicht. Het document is

trouwens uitvoerig ter sprake gekomen tijdens de discussie in de commissie voor de Justitie van de Senaat. Ik stel in alle objectiviteit en nuchterheid vast dat het al de tweede keer is dat ik geconfronteerd wordt met een brief van een procureur-generaal of een advocaat-generaal - die voorheen belangrijke politieke functies hebben waargenomen - waarover men mij later interpelleert. Men stelt dan dat men onvolledige of onjuiste informatie heeft gekregen. Dat is een vaststelling waaraan ik verder niets heb toe te voegen.

De mondelinge vraag van collega Bourgeois heeft betrekking op wat zich in de plenaire vergadering van de Senaat heeft afgespeeld. Mijnheer Bourgeois, u hebt terecht verwezen naar senator Vandenberghe die op een bepaald ogenblik heeft opgemerkt dat de enkelvoudige slagen en verwondingen volgens de magistraten niet onder de toepassing van de procedure tot onmiddellijke verschijning konden vallen. Ik heb deze bewering nooit in vraag gesteld of zelfs nooit betwist. In een reactie heb ik gewezen op het feit dat dit type delicten door het parket nooit werd vervolgd zodat de opmerking van de informele raad van de procureurs des Konings eigenlijk getuigde van een zekere hypocrisie. Ik sprak toen over wat ik in mijn vorig leven als advocaat in de praktijk heb meegeemaakt.

Ik ben van mening dat ik het recht heb te antwoorden op beweringen die men aan het openbaar ministerie toeschrijft zonder dat ik aan senator Vandenberghe de bron van zijn inlichtingen heb gevraagd. De beschouwingen van het openbaar ministerie werden in overweging genomen voor zover zij in overeenstemming konden worden gebracht met de politieke wil. Een van hun opmerkingen had betrekking op de termijn van het huisarrest die volgens hen moest worden opgetrokken van 24 tot 48 uur. De regering is daarop niet willen ingaan.

Ik meen ook niet dat ik een onderzoek moet laten uitvoeren naar hetgeen een substituut uit het Brusselse heeft gezegd. Iedereen weet dat het gerecht en het parket in Brussel in bijzonder moeilijke omstandigheden moeten werken. Precies om die reden werd trouwens een wetsontwerp opgesteld dat dit tekort moet wegwerken. Ik vind uw redenering vrij merkwaardig. In het ene geval vindt u dat ik de behoeder ben van de magistratuur en mij zou moeten onthouden van kritiek terwijl ik in het andere geval als behoeder van diezelfde magistratuur tegen die magistratuur zou moeten ingaan.

Waar haalde ik die reactie vandaan? Ik heb mij gebaseerd op statistieken van de dienst Strafbeleid. Deze statistieken tonen duidelijk aan dat enkelvoudige slagen en verwondingen niet of bijna niet worden vervolgd. Ik voeg er zelfs aan toe dat het parket de procedure van de onmiddellijke oproeping - ingesteld door het slachtoffer -

Marc Verwilghen

bijtreedt door er elementen van het onderzoek bij te voegen. Dit wijst er duidelijk op dat men vaak op het initiatief van een slachtoffer rekent vooraleer zelf daden van vervolging of bijkomende daden van onderzoek te bevelen.

In die omstandigheden had ik volgens mij het recht te reageren. Daarmee schik ik mij naar de algemene regel. Men zegt dat het openbare ministerie onder het gezag staat van de minister van Justitie. De minister van Justitie kan in bepaalde omstandigheden dan ook opmerkingen maken wanneer deze betrekking hebben op het strafbeleid. Dit thema heeft duidelijk te maken met het strafbeleid.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de minister, ik heb nota genomen van uw antwoord. U zegt dat u op 9 februari een brief hebt ontvangen van de procureur-generaal van Antwerpen. Als ik het goed heb begrepen was aan deze brief het document van 59 bladzijden toegevoegd dat ook aan de Senaatscommissie voor de Justitie werd overhandigd.

Ik moet u wijzen op het feit dat de besprekingen in de commissie voor de Justitie betreffende het snelrecht plaatsvonden op 8, 9 en 10 februari. De stemmingen vonden plaats op maandag 14 februari. Het geheel werd vervolgens op 18 februari behandeld in de plenaire vergadering.

In het verslag van de commissie staat dat u bij het einde van de eerste algemene bespreking hebt gezegd dat u geen technische opmerkingen van het college hebt ontvangen. Sta me toe even uit dit verslag te citeren : "De minister antwoordt dat het college geen technische bedenkingen heeft overgemaakt." Ik aanvaard dat u dit hebt gezegd op een ogenblik dat u waarschijnlijk nog geen kennis had kunnen nemen van de brief van de procureur.

Ik heb wel moeilijkheden met iets anders. De dag nadien hebben wij verder vergaderd en op 14 februari 2000 hebben wij bovendien gestemd in de commissie. Trouwens, toen hebben wij ook nog besprekingen gevoerd naar aanleiding van een anomalie die door de voorzitter werd ontdekt. Ik aanvaard niet dat u de commissie er nadien niet over inlicht dat het document inmiddels wel is aangekomen. Ik begrijp best dat u op 9 februari 2000, op het vermoedelijk moment waarop de brief als bij toeval aankomt, zegt dat u hem nog niet ontvangen hebt. Daar heb ik geen enkel probleem mee. Ik aanvaard echter niet dat als u toch de brief krijgt, u dit niet meedeelt.

Ik zal u ook zeggen waarom ik dit niet aanvaard. Dit document bevat fundamentele informatie voor de bespreking van het ontwerp. Dit document was essentieel om de bespreking van het ontwerp te stofferen. Daarom kan het eigenlijk niet dat dit document ons werd onthouden. Toch weten wij uit zagezegd oneerbare bron en

stellen wij vast dat het volledige document fundamentele kritiek bevat waaruit blijkt dat de werkbaarheid van dit snelrecht inderdaad in het gedrang komt. Deze kritiek werd in de commissie door de CVP-fractie verwoord. Ik heb het dan over de specifieke kritiek waarbij men kon vragen om verwijzing naar een kamer met drie rechters op het ogenblik dat de zaak voor de feitenrechter werd gebracht, zodat men zonder enig probleem het snelrecht en de termijnen daarvan kon omzeilen. U herinnert zich de fundamentele kritiek die wij hebben geuit en het amendement dat was ingediend om dit te wijzigen. Het is precies het initiatief van de heer Giet geweest, of liever zijn veto, waardoor deze anomalie niet werd weggewerkt. Het valt toch op en is toch niet onbelangrijk in het licht van wat reeds werd gezegd dat deze fundamentele kritiek inderdaad terug te vinden is in het document dat klaarblijkelijk op 9 februari 2000 aan de minister werd toegezonden. Het gaat precies over de vaststelling dat de beklaagde of verdachte zijn verzoek om de zaak te laten behandelen door een kamer met drie rechters ten laatste kan formuleren voor zijn eerste verhoor door de feitenrechter.

Mijnheer de minister, ik lees voor wat het college van procureurs-generaal hierover meedeelt : "Deze aanpassing druist zeker in tegen de bedoeling van de ontwerper. Zoals de tekst thans is opgesteld, hoeft de beklaagde louter te wachten tot de dag van de zitting en de verwijzing naar drie rechters te formuleren voor zijn eerste ondervraging door de bodemrechter om de hele procedure van het bevel tot aanhouding te laten ontsponen". Men zegt dit uitdrukkelijk en dit kwam trouwens gisteren nog in de commissie aan bod naar aanleiding van mijn wetsvoorstel. Verder zegt men : "Door dit eenvoudig verzoek zal de zaak in principe inderdaad niet meer op die dag kunnen worden behandeld, met zeer waarschijnlijk zijn invrijheidstelling tot gevolg wegens de overschrijding van zeven dagen. Dit systeem is niet werkbaar en moet aangepast worden omdat het heel waarschijnlijk als ideaal middel zal aangewend worden om de correctionele rechtbank in de onmogelijkheid te stellen de zaak te vonnissen binnen de termijn van zeven dagen". Men schrijft hier dus zwart op wit wat wij in de commissie hadden gezegd. Door deze regel kan het ganse systeem van het snelrecht met een heel eenvoudig advocatentrucje worden omzeild. Alle termijnen kunnen op deze wijze heel gemakkelijk springen. Dat document hebben wij niet ontvangen, terwijl het toch heel substantieel was bij de beoordeling. Ik protesteer daar formeel tegen. Het parlement moet correct worden ingelicht en het kan hoe dan ook niet worden gehinderd in zijn controlerende en wetgevende functie.

Als de vertegenwoordiger van het college van procureurs-generaal tijdens de hoorzitting van de commissie Justitie van de Kamer zegt dat er opmerkingen over zullen worden gemaakt en als de minister van

Tony Van Parys

Justitie beweert er geen te hebben ontvangen, maar ze inmiddels wel ontvangen heeft, dan is het essentieel dat dit document ter beschikking wordt gesteld, zeker wanneer er dermate fundamentele opmerkingen in terug te vinden zijn die essentieel waren voor de beoordeling ervan. De minister van Justitie beweerde dat dit eigenlijk geen probleem is, vermits dit document het voorwerp was van de bespreking in de commissie voor de Justitie van de Senaat. Mijnheer de voorzitter, ik durf dit te betwijfelen tot het tegendeel is bewezen.

Ik vroeg aan het secretariaat van de commissie voor de Justitie van de Senaat om over het volledige document te kunnen beschikken. De eerste en de laatste bladzijde van het document waren door mevrouw Deckers bij uittreksel meegedeeld. Het was heel belangrijk te kunnen beschikken over het volledige document. Het secretariaat van de commissie voor de Justitie nam daarom contact op met mevrouw Deckers en met het kabinet van Justitie, maar kreeg dit document niet. Ik durf er vanuit te gaan dat het document niet de basis was van een bespreking in de commissie voor de Justitie van de Senaat omdat het op dat ogenblik nog steeds niet beschikbaar was. De argumenten konden er op dat ogenblik dan ook niet uitgewisseld worden.

Wat in de Senaat is gebeurd laat mij koud, maar wat hier is gebeurd interesseert mij wel. Wij moeten principieel een aantal zaken op een rijtje zetten. Als wij in de kamercommissie voor de Justitie een belangrijk wetsontwerp bespreken en er bestaat een document waaraan reeds in de loop van de debatten is gerefereerd en dat op een bepaald ogenblik beschikbaar wordt, dan moet dit document aan de leden van de commissie ter beschikking worden gesteld. Zo niet kunnen wij onmogelijk onze controlerende functie vervullen en kunnen we geen goed legistisch werk leveren.

Als men van de gelegenheid wenst gebruik te maken om even een sneer te geven aan de procureur-generaal van Antwerpen, dan gun ik dit de minister volkomen. Dit is ondergeschikt aan het probleem zelf. Er bestaat een document dat substantieel was om de besprekingen te voeren, maar dit document kon in de debatten niet gebruikt worden. Ik zal een motie indienen waarin ik dit betreur en waarin ik de Kamer vraag deze handelwijze van de minister van Justitie uitdrukkelijk af te keuren. Ik hoop dat de collega's geen eenvoudige motie zullen indienen. Dit is dermate essentieel in de werkzaamheden van de leden van deze commissie en van de Kamer in het algemeen, dat wij ons niet kunnen veroorloven een handelwijze te dulden waardoor wij niet in staat zijn fundamentele ontwerpen te bespreken. Het kan niet dat dit document zelfs niet na 9 februari wordt meegedeeld aan de commissie voor de Justitie van de Kamer. Ik zal dit niet aanvaarden en ik hoop dat de leden van deze commissie en de volledige Kamer dit eveneens niet

zullen aanvaarden. Als wij ons als parlement ernstig willen nemen, dan moeten wij kunnen beschikken over alle documenten die bestaan en zeker over de documenten die aangekondigd zijn in het kader van de behandeling van het ontwerp.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik ben het niet eens met uw antwoord op mijn interpellatie. Ik zal even reageren op de drie belangrijkste gegevens die u aanbracht. Wat de relatie met de magistratuur betreft, vind ik het jammer dat u niet mijn mening deelt. Het kan mijns inziens niet dat u als minister de procureurs van hypocrisie beschuldigt. Dat is niet uw rol. In een vorig leven verdedigde u de stelling dat het een goede zaak is dat gerechtelijke hervormingen een zo ruim mogelijk draagvlak hebben en dus ook worden gesteund door de magistratuur. Ik kan u verzekeren dat, in de rechtbanken, de houding ten opzichte van de minister van Justitie op dit ogenblik een absoluut dieptepunt heeft bereikt. Dergelijke verklaringen dragen daartoe bij. Ik zie geen tegenstelling met mijn vraag wat u gaat doen met een substituut die in de commissie voor de Justitie van de Senaat komt verklaren dat, welke wetgeving het parlement ook goedkeurt, hij ze niet zal toepassen bij gebrek aan middelen. Dat gaat behoorlijk de incivieke richting uit. Mijn inziens moet u in een dergelijk geval wel optreden. Het kan niet dat een procureur dergelijke signalen geeft.

U blijft bij uw houding inzake de eenvoudige slagen en verwondingen. Dat verwondert mij enigszins omdat u gisteren de indruk gaf dat u onze stelling zou steunen om op dat vlak de wet inzake het snelrecht aan te passen. U zegt dat u verwijst naar uw dagelijkse praktijk uit een vorig leven. Ook ik verwijs daarnaar. Ik constateer dat dergelijke eenvoudige slagen en verwondingen wel degelijk courant worden vervolgd. Het lijkt alsof wij verschillende statistieken hebben, want u verwijst naar de statistieken van de dienst strafrechtelijk beleid, waarover ik ook beschik. De meest recente statistiek dateert jammer genoeg van 1995 omdat de statistische informatie in dit land schandelijk achterop hinkt. Uit die statistiek blijkt het inzake eenvoudige slagen en verwondingen om 2 817 gevallen te gaan, terwijl het inzake slagen en verwondingen met tijdelijke ongeschiktheid tot gevolg om 2 364 gevallen gaat. Met andere woorden, er werden meer gevallen van eenvoudige slagen en verwondingen vervolgd. Ten gronde hebt u dus ongelijk. Ik vind het volkomen ongepast, zelfs indien u gelijk zou hebben gehad, dat u op die manier ingaat tegen magistraten die, naar ik meen, een positieve bijdrage hebben willen leveren tot het debat, teneinde te komen tot een kwaliteitsvolle wetgeving. Bijgevolg dien ik terzake een motie van aanbeveling in.

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

voorzitter

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Tony Van Parys en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Tony Van Parys

en het antwoord van de minister van Justitie, - stelt vast dat de minister van Justitie de commissie voor de Justitie niet correct heeft geïnformeerd bij de bespreking van het ontwerp tot invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning in strafzaken en van het ontwerp tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning;

- stelt vast dat de minister van Justitie belangrijke informatie aan de commissie voor de Justitie heeft onthouden;

- stelt vast dat hierdoor de Kamer in haar wetgevende en controlerende opdracht ernstig werd gehinderd;

- keurt deze handelwijze van de minister van Justitie af."

Une première motion de recommandation a été déposée par M. Tony Van Parys et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Tony Van Parys

et la réponse du ministre de la Justice, - constate que le ministre de la Justice n'a pas correctement informé la commission de la Justice lors de la discussion du projet de loi insérant une procédure de comparution immédiate dans le Code d'instruction criminelle ainsi que du projet de loi portant modification de l'organisation judiciaire à la suite de l'instauration d'une procédure de comparution immédiate;

- constate que le ministre de la Justice a omis de communiquer certaines informations importantes à la commission de la Justice;

- constate que la Chambre a ainsi été considérablement gênée dans sa mission législative ainsi que dans sa mission de contrôle;

- désapprouve cette manière d'agir du ministre de la Justice."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Geert Bourgeois en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Tony Van Parys

en het antwoord van de minister van Justitie, beveelt de minister aan

- zich te onthouden van publieke verklaringen van aard om de relatie met de magistratuur, welke reeds onder druk staat, nog slechter te maken;

- te streven naar door een zo breed mogelijk draagvlak gesteunde gerechtelijke hervormingen."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Geert Bourgeois et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Tony Van Parys

et la réponse du ministre de la Justice, recommande au ministre

- de s'abstenir de déclarations publiques qui risqueraient d'encore détériorer davantage les relations déjà tendues avec la magistrature;

- de veiller à ce que les réformes judiciaires bénéficient d'un appui aussi large que possible."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de mevrouw Fauzaya Talhaoui en de heren Charles Michel, Guy Hove en Peter Vanvelthoven.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Fauzaya Talhaoui et MM. Charles Michel, Guy Hove et Peter Vanvelthoven.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, sta mij toe kort te reageren op de inhoud van de eenvoudige motie.

Mijnheer Vanvelthoven, mevrouw Talhaoui, u moet goed beseffen dat deze eenvoudige motie in feite een vrijbrief is voor de uitvoerende macht om aan het parlement de informatie te onthouden waarover het nochtans moet beschikken om degelijk wetgevend werk te verrichten.

Dit is een staaltje van de nieuwe politieke cultuur, waarbij de houding van een minister die het parlement substantiële informatie onthoudt wordt gesteund. Daardoor keurde u de wet op het snelrecht goed, waarvan het college van procureurs-generaal zegt dat een eenvoudig advocatentrucje zal volstaan om deze te omzeilen.

Hoe dan ook, collega's, ik zal u in plenaire vergadering confronteren met uw handelwijze en elkeen zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen.

Ik herhaal dat uw motie een vrijbrief is voor de minister, die hen toelaat om het even wat te verkondigen.

Tony Van Parys

Ik zal op deze zaak in de loop van de dag trouwens nog terugkomen, naar aanleiding van een uitlating van de minister van Binnenlandse Zaken, die het eveneens aandurft een loopje te nemen met de realiteit omtrent dit dossier.

U zijt verantwoordelijk voor uw daden, collega's, maar aan het spelletje dat u thans speelt doen wij niet mee. Het is beneden de waardigheid van het parlement om hier een spelletje op te voeren op grond van partijpolitieke motieven.

De voorzitter : Mijnheer Van Parys, u weet zeer goed dat een debat over een motie in plenaire vergadering moet worden gevoerd. Dat u uw betoog terzake thans kon uiteenzetten is het gevolg van een toegeving van mijnentwege.

Collega's, ik vestig uw aandacht erop dat vanaf nu alleen vragen mogen worden gesteld. Uit eerbied voor de sprekers die laatst aan de beurt komen, verzoek ik de volgende sprekers zich te houden aan de door het Reglement bepaalde spreektijd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Peter Vanvelthoven en Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de evaluatie van het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (nrs. 1511 en 1612)
Questions orales jointes de MM. Peter Vanvelthoven et Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'évaluation de l'enquête sur les tueurs du Brabant wallon" (n°s 1511 et 1612)

De heer **Peter Vanvelthoven** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik verwijs in deze zaak in de eerste plaats naar uitlatingen van u in oktober 1999. Toen heeft u de toekenning van extra middelen aan de cel-Jumet bevestigd nadat u had kennis genomen van een lijvig dossier, opgesteld door de cel-Jumet, over de stand van zaken in het onderzoek naar de Bende van Nijvel. Toen werd ook aangekondigd dat er een grote evaluatie van het bende-onderzoek in januari 2000 zou volgen.

Op 8 februari 2000 heb ik u een mondelinge vraag gesteld om van u te vernemen wat die evaluatie had opgeleverd. U heeft toen verwezen naar het antwoord van advocaat-generaal Michaux. Die meldde dat het nieuwe evaluatieverslag eind februari of begin maart zou verschijnen. U zou de komst van het verslag afwachten alvorens verdere beslissingen te nemen in verband met het onderzoek naar de Bende van Nijvel en de middelen die daarvoor ter beschikking worden gesteld. We zijn nu twee maanden verder. Vandaar dat ik het nuttig achtte om u mijn vragen opnieuw voor te leggen.

Ten eerste, is de evaluatie ondertussen afgerond ? Ten tweede, wat zijn de voornaamste conclusies ? Ten derde, zal de evaluatie tot een bijsturing van de werking van de onderzoekscel-Jumet leiden ?

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit mij graag aan bij de vraag van collega Vanvelthoven. Het wordt inderdaad tijd dat we weten hoever het onderzoek met betrekking tot de Bende van Nijvel staat.

Toen ik pas lid van de tweede onderzoekscommissie was, begin 1997, kwam de toenmalige onderzoeksrechter, de heer Lacroix, ons vertellen dat het onderzoek binnen het jaar zou worden afgesloten en resultaten zou opleveren. Vandaag, ongeveer drie jaar later, zijn de berichten in verband met het onderzoek wat dat betreft niet hoopgevend. Er waren DNA-onderzoeken, verspreiding van robotfoto's, enzovoort. We hebben ook gehoord dat één van de hoofdverdachten, de heer De Staercke, buiten vervolging zou worden gesteld, zodanig dat men geen echte hoofdverdachte terzake heeft. We hebben ook de inmiddels tegengesproken berichten vernomen omtrent de afbouw van de cel-Jumet; er zou onder meer een deel van het wagenpark worden weggenomen. Mijnheer de minister, alleen al het feit dat zoiets mogelijk is en via de pers kan worden verspreid, is niet van aard om de geloofwaardigheid van het onderzoek hoog te houden. Als we de Franstalige pers lezen en vervolgens de reactie horen van één van de directe betrokkenen, mevrouw Finné, begrijp ik haar volkomen. De tweede onderzoekscommissie betreffende de Bende van Nijvel is opgericht met de bedoeling de disfuncties vast te kunnen leggen. Zij stelt vandaag vast dat die disfuncties vandaag nog altijd bestaan. Als een deel van het wagenpark kan worden weggenomen en er blijkbaar een communicatiestoornis is tussen het departement Justitie en de onderzoekscel, moeten we ons afvragen op welke manier dit onderzoek verloopt.

Zoals collega Vanvelthoven heeft gevraagd, zou ik graag de huidige stand van zaken kennen met betrekking tot het Bende-onderzoek. Er zijn uiteindelijk 28 doden gevallen. Ik heb u daarover destijds geïnterpelleerd. U verklaarde toen dat u mijn bezorgdheid deelde. U was er destijds ook min of meer territoriaal bij betrokken. Daarom bent u er ook zeer gevoelig voor. Mijnheer de minister, het zou goed zijn mochten we vandaag vernemen in welke richting dit onderzoek verder gaat evolueren. Staan we inderdaad voor een afsluiting, zoals de heer Lacroix heeft gezegd ? Zullen er voldoende middelen, zowel materiële als personele, ter beschikking worden gesteld om dat onderzoek goed te kunnen afwerken ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb vastgesteld dat opnieuw commotie is ontstaan rond het dossier van de Bende van Nijvel naar

Marc Verwilghen

aanleiding van een incident in de marge. Dit incident heeft betrekking op het verstrijken van een huurcontract voor 10 van de 21 voertuigen. De onderzoeksrechter heeft onmiddellijk gereageerd via de pers. Dit heeft de indruk gewekt dat men in het dossier de teugels aan het lossen is.

Op 16 februari 2000 hebben de onderzoeksrechters Lacroix en Rénal een nieuw evaluatieverslag aan de procureur des konings in Charleroi toegezonden. Dit verslag geeft een overzicht van de vorderingen met betrekking tot de verschillende sporen en de ontwikkelde hypothesen. De nog uit te voeren opdrachten worden in grote lijnen uitgetekend. Het verslag maakt eveneens een raming van de vereiste mankracht. Deze gegevens wijzen erop dat er geen reden bestaat om de onderzoekscel in te krimpen noch om de cel haar werkzaamheden niet te laten beëindigen. Men besluit dat het huidige onderzoekspotentieel best kan behouden blijven tot eind juni 2000, datum waarop een nieuwe evaluatie zal worden gemaakt. Omdat ik het geheim van het onderzoek niet in het gedrang wil brengen, kan ik geen verdere details bekendmaken. Er is echter geen reden om de cel terug te schroeven.

Mijnheer de voorzitter, ik wens wat dieper in te gaan op het verstrijken van een huurcontract op 23 april 2000. Op dat ogenblik was het parket nog volop bezig met de evaluatie van het verslag van de onderzoeksrechters. Ik heb voorgesteld zo snel als mogelijk een nieuwe overeenkomst op te stellen. Ondertussen wordt het principe van de kilometercontingenten toegepast. Dit betekent dat de verplaatsingen van de onderzoekers worden vergoed.

Het evaluatierapport van 16 februari 2000 houdt in dat men zich eind juni 2000 zal uitspreken op basis van de vorderingen die alsnog kunnen worden gemaakt bij het uitputten van een aantal pistes. Ik herhaal dat ik de nodige materiële steun blijf toezeggen tot op het ogenblik dat duidelijkheid komt in welke richting het onderzoek verder moet evolueren.

De heer **Peter Vanvelthoven** (SP) : Mijnheer de minister, op basis van uw antwoord meen ik te mogen concluderen dat het evaluatierapport blijkbaar aanleiding geeft tot verder onderzoek en dat er toch nog enige hoop is op een positief resultaat. Ik verklaar mij nader. In een artikel in De Financieel Economische Tijd verklaarde advocaat-generaal Michaux destijds - ik citeer - : "Toch moeten we realistisch blijven. Als binnenkort zou blijken dat thans onderzochte sporen niets opleveren, dan moeten wij de speurders die daarvoor ingezet werden voor andere onderzoeken vrijmaken". Uit het feit dat dit vandaag niet gebeurd is, leid ik af dat men blijkbaar bij de onderzoekscel van oordeel is dat men toch nog enig positief resultaat in dat al jaren aanslepend onderzoek zal kunnen boeken.

Begin juli zal ik u daarover wellicht nogmaals ondervragen.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister is geruststellend voor het verdere onderzoek en het voorzien in de nodige middelen. Er was reeds een eerste evaluatierapport. Een tweede volgt eind juni.

Mijnheer de minister, ik heb vernomen dat de nabestaanden van de slachtoffers toegang hebben gekregen tot het dossier. Het zal waarschijnlijk de aanleiding zijn tot het vragen van aanvullende onderzoeksopdrachten. Ik veronderstel dat het onderzoek in de komende weken nog niet zal kunnen worden afgesloten en dat de onderzoekscel-Jumet verder het nodige zal doen.

Mijnheer de minister, ik betreur echter het mineur incident in verband met het wagenpark. Het wekte inderdaad naar buiten uit de indruk dat omtrent dat onderzoek iets mank loopt. Ik begrijp niet dat het niet mogelijk is dergelijke incidenten te vermijden. Ligt de communicatiefout bij de onderzoekscel zelf ? Doet zij haar aanvragen te laat ? Ligt de fout bij uw departement, dat er misschien te weinig snel op inpikt ? U moet deze vragen toch nakijken, want het is niet goed dat dergelijke zaken op die manier naar buiten komen en een negatieve sfeer kunnen creëren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de nieuwe nationaliteitswet" (nr. 1521)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la nouvelle loi sur la nationalité" (n° 1521)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de wet tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit is op 5 april 2000 in het Belgisch staatsblad verschenen en zal dus over enkele dagen effectief in werking treden.

U weet dat er bij de bespreking van die wet heel wat vragen zijn gesteld los van het inhoudelijk debat. De meerderheid heeft geoordeeld dat het niet langer nodig was om de bereidheid tot integreren aan te tonen door degenen die de Belgische nationaliteit willen verwerven.

Peter Vanvelthoven

Los van het inhoudelijk debat was er in de discussie vrij veel aandacht voor de haalbaarheid van de verplichte adviestermijn. Die adviestermijn van vier of drie maanden wordt in de wet herleid tot een maand voor de adviseerende diensten, met name de dienst Vreemdelingenzaken, de Staatsveiligheid en het openbaar ministerie en dit zowel bij de verklaring en de keuze als bij de naturalisatiedossiers.

In deze discussie is gewezen op het feit dat nu bij wet is voorzien dat, bij ontbrekend advies, het advies geacht wordt gunstig te zijn. Deze regel bestond vroeger al, maar was toen gekoppeld aan veel langere termijnen voor de betrokken instanties om een advies uit te brengen.

Ook toen is er een scenario geweest waarbij er door de commissie in extremis kennis is genomen van briefwisseling met het college. Daarin werd toen aangegeven dat het parket deze termijn niet haalbaar zag zonder bijkomend personeel. Wij hebben ook een brief gezien van de minister van Binnenlandse Zaken Duquesne waarin hij zegt dat de dienst vreemdelingenzaken in de huidige stand van zaken die termijn onmogelijk kan respecteren. Deze situatie vraagt een reorganisatie, die op dit moment op het terrein nog niet is uitgevoerd, en bijkomend personeel.

De minister heeft ook erkend dat er daaromtrent inspanningen moesten worden geleverd. Zowel in de openbare vergadering van de Kamer als in de Senaat, heeft de minister bij herhaling, op vragen van verscheidene sprekers, bevestigd dat hij al het mogelijke zou doen om ervoor te zorgen dat, bij de inwerkingtreding van de wet, minstens het parket in staat zou zijn tijdig die adviezen te verstrekken.

We zijn nu zover. De wet zal in werking treden. Wij hebben ondertussen al vernomen dat de dienst Vreemdelingenzaken bezig is met de dossiers van september te adviseren. minister Duquesne is ook in de commissie geweest. Daaruit mag geconcludeerd worden dat het op dit ogenblik absoluut niet mogelijk is om die adviezen binnen een maand te geven. Er zijn intenties, men is bezig met afspraken te maken. Door een selectie van de dossiers en de informatisering zal men trachten die maand te halen, althans voor de courante en niet-verdachte dossiers.

Er zijn natuurlijk ook vragen omtrent de andere elementen van de voorbereiding van de inwerkingtreding van de wet. Welke maatregelen werden er nu genomen om bijkomend personeel in dienst te nemen en over hoeveel mensen gaat het bij de parketten ?

De minister moet ook, in overleg met het college van procureurs-generaal, een richtlijn opstellen in verband met de manier waarop het parket moet adviseren, zowel bij de naturalisatiedossiers als deze van de verklaring en

de keuze. Er moeten ook een aantal koninklijke besluiten met de aanduiding van bepaalde stukken worden uitgevaardigd. Die koninklijke besluiten moeten er uiteraard zijn om de wet van kracht te kunnen laten worden.

Mijnheer de minister, dit zijn dus mijn drie vragen over het personeel, de circulaire en de koninklijke besluiten. Ik had graag vernomen hoe ver we op deze terreinen gevorderd zijn.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vandeurzen, ik zal op uw 3 vragen antwoorden. Ten eerste, kan ik ten aanzien van de begeleidingsmaatregelen alleen spreken over die welke onder mijn bevoegdheid vallen. Met het oog op de toepassing van de nationaliteitswet heeft de regering voorzien in de aanwerving van 6 parketjuristen. Zij zullen als volgt worden verdeeld : 2 voor het parket van Brussel, 1 voor het parket van Antwerpen, 1 voor het parket van Gent, 1 voor het parket van Luik en 1 voor het parket van Charleroi. Het blijkt immers uit de bevraging dat vooral de grootsteden met het probleem kunnen te maken hebben. De parketjuristen maken deel uit van het gehele personeelskader van 189 juristen dat in dienst mag worden genomen voor het gehele grondgebied. Heden zijn er reeds 136 juristen aangeduid. De aanwervingen vinden momenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kandidaturen die op het departement Justitie aankomen.

Ten tweede, zijn er 2 richtlijnen. De eerste richtlijn heeft betrekking op de wijze waarop het parket bij de rechtbanken van eerste aanleg het onderzoek dient te verrichten met het oog op het verlenen van een advies in de verschillende procedures tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. Deze werden op 5 april 2000 voor advies overgezonden aan het college van de procureurs-generaal. Dit is trouwens voorgeschreven door het artikel 24bis van het Wetboek op de Belgische Nationaliteit. De tweede richtlijn is een ministeriële rondzendbrief betreffende het bestrijden van naturalisatieaanvragen die een crimineel doel hebben. Deze werd op 14 juli 1999 verzonden aan de 5 procureurs-generaal bij de hoven van beroep.

Ten derde, de wijziging van het koninklijk besluit van 13 december 1995 tot bepaling van de inhoud van het aanvraagformulier inzake de naturalisatie en de bij het verzoek te voegen akten en stavingsstukken en tot vaststelling van de datum van de inwerkingtreding van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van de wet van de Belgische Nationaliteit is door de Koning ondertekend op 16 april 2000. Zij zal eerstdaags in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Hebt u gezegd dat het tweede rondschrijven er in juni 2000 zal komen ? Dat lijkt mij nogal moeilijk.

Minister **Marc Verwilghen** : Het gaat om twee rondschrijvens. Het eerste dateert van 5 april 2000. Dat is het rondschrijven dat naar het college van procureurs-generaal is gegaan. Het tweede rondschrijven dateert van 14 april 2000 en heeft betrekking op het bestrijden van de naturalisatie-aanvragen met crimineel doel. Ook dit rondschrijven werd naar de procureurs-generaal gestuurd.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat de commissie voor de Naturalisaties u zal uitnodigen voor een gesprek over de manier waarop het parket in naturalisatiedossiers zal adviseren. Aangezien het om hetzelfde onderzoek gaat, neem ik aan dat er parallellen zullen zijn met de andere manieren van adviseren. Het blijft mij storen dat Vreemdelingenzaken zeker niet op tijd zal zijn. Wat de parketten en de andere maatregelen van het ministerie van Justitie betreft, creëert de wet als ze in werking treedt automatisch rechten zonder dat men moet wachten op de publicatie. Ik neem aan dat dit op 1 mei zal gebeuren. De klok loopt dan voor degenen die een dossier indienen. Ik hoor dat u nog een aantal zaken voorbereidt waarmee u uw intenties waarmaakt. Het blijft mij echter ergeren dat ons amendement om de inwerkingtreding pas te laten ingaan op het ogenblik waarop de maatregelen effectief genomen zijn niet werd aanvaard. De praktijk zal nu immers aantonen dat de wet gedurende een aantal maanden wordt gebruikt zonder dat alle nieuwe maatregelen worden toegepast. We hadden dat kunnen vermijden. Ik kijk dan ook met belangstelling uit naar het gesprek hierover in de commissie voor de Naturalisaties.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de werking en de eventuele privatisering van het handelsregister" (nr. 1530)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "le fonctionnement et l'éventuelle privatisation du registre du commerce" (n° 1530)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik hoef u niet te vertellen dat iedere kandidaat-handelaar zich moet laten inschrijven in het handelsregister. Hij moet zich daarvoor aanbieden bij de diensten van het handelsregister. In de regelgeving werd de mogelijkheid gecreëerd om de formulieren te vervangen door een diskette. Men moet die dan indienen waarna de tekst wordt geprint. Ik heb mij laten vertellen dat deze geïnformatiseerde verwerking in de praktijk blijkbaar nog niet mogelijk is. Dat is een eerste element dat ik even onder de aandacht wou brengen. De verbetering van de dienstverlening is een belangrijk punt. Als

de regelgeving in deze mogelijkheid voorziet, is het de vraag waarom de informatisering niet kon doorgaan. Mijnheer de minister, ik maak deze bedenking niet alleen tegenover u aangezien dit blijkbaar in de vorige jaren ook niet gelukt is.

Daarnaast is er mij in de laatste maanden nog iets opgevallen. Blijkbaar heeft de minister van Middenstand en Landbouw ervoor gepleit om het handelsregister te laten ressorteren onder zijn ministerie. Hij zou het handelsregister bovendien eventueel willen privatiseren. Dat lijkt mij zeer eigenaardig. Het handelsregister hoort momenteel bij de rechtbank van koophandel. Het vormt een belangrijk pakket informatie die nodig is voor de depistage.

Mijnheer de minister, wat kan er gebeuren om de geïnformatiseerde aanvraag tot inschrijving in het handelsregister praktisch mogelijk te maken ? Onderzoekt de regering de overdracht van het handelsregister aan het ministerie van Middenstand en Landbouw ? Wat wordt hiervoor concreet gedaan ? Klopt het dat de regering zou overwegen om het handelsregister te privatiseren ?

Overweegt de regering het handelsregister te privatiseren ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal een antwoord geven op de drie vragen die werden gesteld.

Ten eerste, hoe kan de geïnformatiseerde aanvraag van een inschrijving in het handelsregister praktisch mogelijk worden gemaakt ? Ik moet eerst en vooral verwijzen naar het koninklijk besluit van 14 juli 1997. Sta me toe daaruit het volgende te citeren : "... dat ter griffie technische voorschriften van de cel Informatieverwerking van het ministerie van Justitie ter beschikking kunnen worden gesteld met het oog op het afdrucken ter griffie van formulieren die eerst op geïnformatiseerde wijze door derden werden ingevuld." Dit betekent dat deze terbeschikkingstelling geen verplichting inhoudt. De cel Informatieverwerking voorziet dat het programma voor de rechtbanken van koophandel klaar zal zijn tegen het einde van dit jaar. De griffies kunnen de nodige instructies krijgen over de vereisten waaraan het bestand op diskette moet voldoen.

Ten tweede, wenst de regering het handelsregister onder te brengen bij het ministerie van Middenstand ? Er bestaat een beginselakkoord tussen mij en mijn collega van Middenstand om te onderzoeken in welke mate de dienstverlening die wordt verstrekt door het handelsregister kan worden geoptimaliseerd en met het oog daarop geheel of gedeeltelijk kan worden overgeheveld - zoals dit in het buitenland het geval is - naar bijvoorbeeld de Kamers van koophandel. Deze eventuele overheveling moet worden gezien in het streven van de regering

Marc Verwilghen

naar administratieve vereenvoudiging en het "een-loket-principe". Het is duidelijk dat dit momenteel nog in de studiefase zit en er terzake nog geen enkele beslissing werd genomen. Uit de studie moet blijken of deze denkpiste al dan niet moet worden gevolgd.

Ten derde, overweegt de regering het handelsregister te privatiseren? De privatisering van het handelsregister vormt geen doelstelling van de regering. Het is wel de bedoeling van de regering de dienstverlening te optimaliseren. In dat opzicht wachten we op het resultaat van de studie om te zien welke de beste manier is om dit te bereiken.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de minister, ik begrijp dat men op zijn minst de mogelijkheid bestudeert het handelsregister los te koppelen van de rechtbank. Bovendien is een privatisering een van de mogelijke pistes. Als men een dergelijke loskoppeling overweegt, meen ik dat dit alvast een debat verdient want volgens mij heeft heel de problematiek van het gerechtelijk akkoord, het faillissement, enzovoort hiermee te maken. De privatisering van een dergelijke overheidstaak verdient volgens mij een principiële discussie over een heel essentiële opdracht van de overheid, namelijk de registratie van zij die in het commerciële circuit actief zijn.

Mijnheer de minister, bestaat er een timing voor die studie? Wanneer zullen terzake beslissingen worden genomen? Op dat moment had ik daarover graag nogmaals van gedachten gewisseld.

Minister **Marc Verwilghen** : Ik kan u momenteel geen timing meedelen. De studie is momenteel aan de gang. Ik ben het wel eens met uw vraag naar een grondig debat eens er beslissingen moeten worden genomen. De connotatie van het handelsregister op een aantal wetten in het wetboek van koophandel is zodanig groot dat dit debat niet kan worden vermeden.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Als alles wordt overgeheveld naar de Kamers van koophandel is er sprake van een privatisering want zij hebben een privaatrechtelijk statuut. Ik neem aan dat de wet op de overheidsopdrachten dan van toepassing zal zijn. Ik vind het een verrassend ruime denkpiste die ik niet erg aantrekkelijk vind. Ik kijk uit naar de studie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Bart Laeremans en Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de versoepelde toegang tot de magistratuur voor advocaten" (nrs. 1533 en 1620)

Questions orales jointes de MM. Bart Laeremans et Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'accès facilité à la magistrature pour les avocats" (n°s 1533 et 1620)

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb de persberichten gelezen van de Ministerraad van 5 april 2000 betreffende tal van maatregelen in verband met de versoepeling van de toegang tot de magistratuur. Sommige daarvan zijn toe te juichen, meer bepaald waar men het heeft over de toegang tot het parket. Op dit moment is het soms moeilijker in het parket te geraken als fiscaal specialist bij voorbeeld dan in de rechtbank. Wij zijn zeker voorstander van de versoepeling, hoewel wij menen dat deze maatregelen absoluut onvoldoende zijn om de bij de parketten bestaande malaise tegen te gaan. Mijn vraag heeft wel betrekking op de versoepelde toegang voor de zetelende magistratuur, meer bepaald dan de plaatsvervangers. Voor hen zou de voorrangsregel worden afgezwakt. Het gaat hier om de plaatsvervangende magistraten waarvan iedereen weet dat zij op relatief eenvoudige wijze benoemd werden en nog worden; vandaag gaat het voorlopig enkel voor de categorie tot 1993. Hierbij telt geen examen mee en heel vaak spelen toch politieke criteria en evenwichten een rol. Iedereen weet hoe dat in het eigen kanton bij de vrederechters werkt. De brede instap-poort voor plaatsvervangende magistraten naar de magistratuur werd grotendeels gesloten, op de ene achterpoort na van het gebrek aan samenloop. Als enkel een plaatsvervanger voor een bepaalde vacature kandideert heeft hij het recht tot toegang, terwijl bij samenloop altijd voorrang wordt gegeven aan iemand die het examen van beroepsbekwaamheid heeft afgelegd. Blijkens deze beslissing van de Ministerraad zal de voorrangsregel worden afgezwakt en dat wekt grote bekommernis. Er wordt nu immers opnieuw een grote poort geopend voor veralgemeende toegang voor de categorie tot 1993. Ik betreur dit ten stelligste, ook al omdat dit voornamelijk een Franstalige eis is. Voornamelijk de Franstalige plaatsvervangende magistraten drongen aan op een meer soepele toegang. Iedereen weet dat vooral daar de partijpolitieke hunker speelt.

Mijnheer de minister, wat moet voor die categorie worden verstaan onder de afzwakking van de voorrangsregel? Betekent dit in feite dat er nauwelijks nog van enige voorrangsregel sprake zal zijn? Ik heb ook een vraag inzake de aantallen. Hoeveel mensen komen nog in aanmerking voor dergelijke toegang? Kunt u dit opsplitsen in Nederlandstaligen en Franstaligen?

Er is nog een geheel nieuw element dat nog niet bekend was toen de vraag werd gesteld in plenaire vergadering, op 6 april 2000 als ik mij niet vergis. Het gaat over de toegang voor de advocaten die twintig jaar dienst hebben. Zij zouden niet meer het belangrijke vergelijkende

Bart Laeremans

examen moeten afleggen dat nu sinds enige jaren van toepassing is. Zij zouden geen schriftelijk examen meer moeten afleggen, voor hen zou enkel nog een mondeling evaluatie-examen tellen. Ik vrees dat dit de noodzakelijke objectivering helemaal op de helling zet. Met die reactie sta ik niet alleen. Ik hoef maar te verwijzen naar het Nationaal Verbond van Magistraten. Ik citeer uit het Nieuwsblad van die periode: "Magistraten van eerste aanleg zien met lede ogen aan hoe de minister van Justitie, Marc Verwilghen, de voorwaarden voor de toegang tot de magistratuur versoepelt, net nu het objectieve systeem van werving van magistraten zijn vruchten begint af te werpen. Er was een kwaliteitsverbetering merkbaar, zegt de magistratuur". Ook al gaat het om advocaten met twintig jaar ervaring, dan nog vrees ik voor een mogelijk omgekeerd effect. Nogal wat advocaten die schrik hebben voor dit examen en zestien tot zeventien jaar ervaring hebben, zullen precies wachten met het zetten van de stap tot zij twintig jaar ervaring hebben. Zij zullen dan veel gemakkelijker intreden, maar daarbij zal de noodzakelijke selectie niet meer kunnen gebeuren. Hoe verantwoordt u die beslissing en wat wordt precies bedoeld met dit mondelinge evaluatie-examen?

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal het inderdaad hebben over hetzelfde onderwerp waarover ik in de plenaire vergadering van 6 april reeds een vraag stelde. Op dat moment waren van het dossier nog niet alle elementen duidelijk.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn partij ligt aan de basis - en dat strekt haar tot eer - van het feit dat momenteel de toegang tot de magistratuur objectief verloopt. De wet-Wathelet van 1991 kwam er onder onze druk, toen wij deelnamen aan de regering. Wij waren de indieners van het wetsvoorstel na de witte mars waarbij de achterpoort, die ingevoerd was in die wet van 1991, gesloten werd. Het gevolg is dat op huidig ogenblik alleen mensen tot de magistratuur kunnen toetreden die een vergelijkend examen afleggen en de gerechtelijke stage doen van 18 maanden voor het parket of 36 maanden voor de zetel, ofwel advocaten met 5 jaar beroepservaring die het examen beroepsbekwaamheid afleggen.

Aan ons wetsvoorstel na de witte mars is nog een uitzondering toegevoegd met een amendement van de meerderheid. Er is een overgangsregeling waarbij advocaten en plaatsvervangende magistraten zonder examen nog kunnen toetreden. Er werd bepaald dat, wanneer zij in concurrentie komen met mensen die het examen aflegden en die unaniem gunstig advies krijgen, zij voor hen moeten onderdoen. Die overgangsregeling geldt voor 7 jaar. Vanaf het jaar 2005 zou alleen nog objectieve toegang tot de magistratuur mogelijk zijn.

In de beslissingen van de Ministerraad en in het verslag van het college van procureurs-generaal van 3 februari waarnaar ik heb verwezen in de plenaire vergadering, staat dat het de bedoeling zou zijn om daar op een drievoudige manier afbreuk aan te doen. Er zou voor de parketjuristen een versoepelde en versnelde toegang komen tot het ambt van substituut-procureur des Konings. Ik heb u daarover ondervraagd en u stelde mij toen enigszins gerust. U zei het nu bestaande examen dat voor iedereen geldt ook toe te passen voor hen. Ik neem aan dat u daarbij blijft en dat die crisiswetgeving wat het examen betreft er niet komt. Zo moeten zij nog steeds het vergelijkend examen afleggen, ofwel het examen beroepsbekwaamheid en wordt niet ingegaan op de vraag, onder andere vanwege het college van procureurs-generaal, om ervoor te zorgen dat dat examen voor hen niet onoverkomelijk wordt.

De gerechtelijke stagiairs zijn daarover verontrust. Zij leggen dat vergelijkend examen af en moeten bovendien de stage doen. Zij stellen zich de vraag of de 18 maanden dienst als parketjurist, die inhoudelijk veel minder bijbrengt, gelijk wordt gesteld met de gerechtelijke stage. Dat zou niet eerlijk zijn. Ik vind dat zij gelijk hebben. Ik zou daarover uitsluitel willen. Vorige week hoorde ik nog een verhaal over iemand die aangeworven is als parketjurist. Wij weten allemaal dat dit momenteel na een mondeling gesprek gebeurd. Een professor vertelde mij dat een van zijn studenten die in zijn laatste jaar rechten tweede zitting had, een brief schreef naar de procureur-generaal, waarop hij uitgenodigd werd op de koffie en daarna aangeworven als parketjurist.

Mijn volgende vraag heeft betrekking op de afschaffing van de voorrangregel. Ik zou het fout vinden om daarop terug te keren. Ik denk dat het voor degenen die het examen afleggen, een kaakslag zou zijn om nu te zeggen dat advocaten en plaatsvervangende magistraten evengoed als zij die toegang hebben. Dit zou een ontwaarding zijn van dat diploma, een stap terug ten opzichte van de wetgeving en ook onbegrijpelijk in het kader van het regeerakkoord. Het regeerakkoord zegt uitdrukkelijk te strijden tegen de politisering en voor objectivering. De burgers uiten daar terecht hun ongenoegen over en wij moeten daar een eind aan maken, aldus de meerderheid.

Wat ten slotte helemaal onbegrijpelijk is, is dat voor advocaten met 20 jaar balie de toegang tot de magistratuur opengesteld wordt zonder dat zij een examen afleggen. Als dat niet zo is - ik zie u neen knikken - had ik u dit graag horen bevestigen. Dit kan mij op dit punt gerust te stellen. Ik luister naar uw antwoord op de drie vragen, mijnheer de minister.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, de vragen die door collega's Laeremans en Bourgeois werden gesteld zijn deels gelijklopend. De vraag inzake de parketjuristen is een specifieke vraag die werd gesteld door collega Bourgeois.

Allereerst wil ik aangeven waarom de regering heeft besloten een wetsontwerp in te dienen. Dit wetsontwerp kreeg een gunstig advies van de Raad van State. Er werd een aantal opmerkingen van technische aard gemaakt. Binnenkort zullen wij het ontwerp in Kamer en Senaat kunnen bespreken. Het uitgangspunt is dat uit gesprekken die ik heb gehad met alle geledingen van de magistratuur blijkt dat zij dezelfde eis hebben. Er is vaak een onderbezetting van de kaders, met alle gevolgen van dien. Als men aan de magistraten vraagt welke de oplossing zou kunnen zijn, rekening houdende met het feit dat de depolitisering centraal moet staan, wijzen zij naar de natuurlijke reserves waaruit men put om magistraten te verkrijgen. Ofwel zijn dat mensen die de gerechtelijke stage hebben volbracht, ofwel gaat het om mensen die uit de advocatuur komen. De balie wordt trouwens door het merendeel van de magistraten aanzien als een van de beste vormings- en leerscholen met het oog op de voorbereiding tot de magistratuur. Ze betreuren het enigszins dat men soms een stuk van die natuurlijke reserve verloren laat gaan. Vandaar dat een aantal maatregelen wordt genomen.

Ik kom nu tot de vraag van collega Laeremans, die ook indirect door collega Bourgeois werd gesteld, over de voorrangsregel die betrekking heeft op de zetel. Het gaat hier om artikel 21, vierde lid van de wet van 18 juli 1991, waarin het woord "moet" staat. Dit artikel bepaalt dat de benoemingscommissie voorrang moet verlenen aan een geslaagde van het examen beroepsbekwaamheid, aan een persoon die de gerechtelijke stage achter de rug heeft, of aan een magistraat wier individuele adviezen gunstig zijn, wanneer zijn kandidatuur samenloopt met een plaatsvervangend magistraat die dezelfde beoordeling heeft gekregen.

Vandaar dat de magistratuur erop aandringt in plaats van het woord "moet" in de wet, het woord "kan" te gebruiken, wat een facultatieve mogelijkheid voor de benoemingscommissie schept. Ik herhaal dat het de Hoge Raad voor de Justitie zal zijn die in dit kader zal benoemen. Ook hij is evenwel gediend met het woord "kan" in plaats van "moet".

Men vroeg hoeveel plaatsvervangende magistraten in aanmerking komen voor de voorkeursbehandeling en of ik het aantal Nederlandstalige en Franstalige magistraten kon geven. In de eerste plaats wil ik aangeven op wie die regel van toepassing zal zijn. Het zijn alleen de plaatsvervangende rechters die voor 1 oktober 1993 werden benoemd die hiervan kunnen genieten in de omstandigheden die ik daarnet heb toegelicht. In de wet is ook een

bijkomende voorwaarde ingeschreven. De plaatsvervangers moeten met name aantonen dat zij daadwerkelijk juridische arbeid als plaatsvervangend rechter hebben geleverd gedurende de vijf laatste jaren. Dat kan gebeuren aan de hand van het aantal uitspraken dat zij hebben verleend of de taken die zij daadwerkelijk hebben waargenomen. Dat zijn dus nieuwe stukken die zij bij hun kandidatuur zullen moeten voegen en die in overweging zullen worden genomen door de Hoge Raad voor de Justitie. Als de Raad deze stukken ontoereikend acht, beantwoordt men niet meer aan de voorwaarden.

Collega Laeremans, wegens tijdsdruk heb ik de cijfers inzake het aantal Nederlandstalige en Franstalige magistraten niet kunnen nagaan. Ik zal deze gegevens laten opzoeken en ze u schriftelijk laten meedelen.

Uw derde vraag had betrekking op de advocaten met 20 jaar ervaring. Het examen beroepsbekwaamheid wordt uiteraard niet afgeschaft. Wel is bepaald dat voor advocaten met 20 jaar beroepservaring een bijkomend toegangsrecht tot de magistratuur kan worden geschapen.

De concrete invulling van het mondelinge evaluatiesysteem geschiedt door de Hoge Raad voor de Justitie. Net zoals voor het examen voor de beroepsbekwaamheid en het vergelijkend examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage, zal het ertoe strekken om voor de uitoefening van het ambt van magistraat de noodzakelijke maturiteit en bekwaamheid te kunnen aantonen en meteen te laten beoordelen.

De grondwetgever heeft trouwens aan de Hoge Raad voor de Justitie de opdracht gegeven om te waken over de kwaliteit van de kandidaten voor het ambt van magistraat. Daaraan wordt geen afbreuk gedaan aangezien het evaluatie-examen, net als het examen voor de beroepsbekwaamheid en het vergelijkend examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage, telkens voor de Hoge Raad voor de Justitie zal worden afgelegd.

De objectivering van de toegang tot de magistratuur, die - terecht - in beide vragen aan de orde was, blijft integraal gehandhaafd.

Als antwoord op de bijkomende vraag met betrekking tot de parketjuristen, wijs ik erop dat momenteel werk wordt gemaakt van een soepele overstapregeling voor de statutaire parketjuristen die het werk van de parketmagistraten op juridisch vlak voorbereiden, naar het ambt van parketmagistraat. Daartoe moeten zij slagen voor een vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage en vervolgens moeten zij een bijkomende stage van zes maand doorlopen om te voldoen aan de gestelde voorwaarden. Bovendien moeten zij gunstig worden beoordeeld.

Marc Verwilghen

Hierbij wordt meteen duidelijk dat de voorwaarden streng blijven en dat de beoordeling niet toekomt aan de minister van Justitie, maar wel aan de Hoge Raad voor de Justitie.

De bijkomende kansen die worden geboden vloeien voort uit de contacten die ik had met de magistratuur die terzake ook bezorgd was en die haar medewerking verleende om oplossingen uit te werken die het niet alleen mogelijk maken de objectiviteit inzake benoemingen te garanderen, maar tevens het kwalitatief niveau van de kandidaten centraal te stellen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, een versoepeling van de voorrangsregeling zal deze uiteindelijk in de prullenmand doen belanden. Zoveel is duidelijk.

Zodra de voorrangsregeling geen verplichting meer is zal deze in de praktijk nog nauwelijks betekenis hebben. Volgens u, mijnheer de minister, is de Hoge Raad voor de Justitie hiermee gediend. Misschien biedt dit meer keuzemogelijkheden, maar ik stel wel vast dat de Hoge Raad voor de Justitie op dat ogenblik niet meer beschikt over objectieve beoordelingselementen zoals een schriftelijk afgelegd vergelijkend examen. Het feit dat er niets op papier staat, vermindert de objectieve vergelijkingsbasis.

Gezien de samenstelling van de Hoge Raad voor de Justitie en gezien het feit dat, vooral aan Franstalige kant, deze instantie wordt aangewend als een benoemingsmachine voor het bereiken van de klassieke evenwichten terzake, is het te begrijpen dat zij gediend is met een kleinere objectieve basis.

Het mondeling evaluatiesysteem zal een maturiteits- en bekwaamheidsexamen inhouden omdat deze kwaliteiten moeten worden gewaarborgd. Maar ook op dat vlak zorgt precies een schriftelijk examen voor controleerbare gegevens. Quid als er nadien beroep wordt ingesteld bij de Raad van State ? Zodra alle controleerbare gegevens verdwijnen en dus de objectieve elementen afnemen, wordt niet alleen de willekeur, maar ook de mogelijkheid tot politieke afwegingen en het nastreven van evenwichten veel groter.

Als u beweert, mijnheer de minister, dat de Hoge Raad voor de Justitie hiermee gediend is, ben ik daarvoor ten zeerste beducht. Wellicht is de Hoge Raad hiermee gediend vanuit een bepaalde visie, maar ik vrees dat, mede gezien de samenstelling van de Hoge Raad voor de Justitie, de poort wagenwijd wordt opengezet voor politieke willekeur.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik ben echt teleurgesteld door de gang van zaken. Ik kan dat niet wegsteken. Vanaf 1991 tot en met het Octopus-akkoord is er een hele evolutie op gang ge-

bracht om de toegang tot de magistratuur te objectiveren. Bij het Octopus-akkoord hebben we zelfs nog een stap verder gezet. We hebben gezegd dat er een school voor de magistratuur moet komen en bovendien hebben we toen afgesproken dat er van de toegang via examens niet zou worden afgeweken. De Hoge Raad voor de Justitie zou daardoor gebonden zijn. De discussie of advocaten met een zekere anciënniteit al dan niet examen zouden moeten afleggen, is toen ook gevoerd. Uw partij was toen een van onze medestanders, net zoals de SP. Waarom zou een advocaat met 10 tot 15 jaar ervaring niet kunnen slagen voor dat examen ? Zo oordeelde de wetgever toen. Het examen peilt immers niet naar de kleinste details qua juridische kennis. Het peilt de maturiteit aan de hand van een verhandeling en de algemene juridische basiskennis over een materie die men zelf mag kiezen : burgerlijk recht, strafrecht of fiscaal recht.

Nu zullen er vele categorieën advocaten toch toegang krijgen zonder examen af te leggen. Ik denk aan iedereen die plaatsvervanger was in oktober 1993; dat waren er op dat moment nog een paar duizend. Dat aantal zal ondertussen wel met enkele honderden zijn verminderd, maar toch blijft het enorm veel. Bovendien zullen ook alle advocaten met een anciënniteit van meer dan twintig jaar in aanmerking komen. Degenen die de tram vanaf 1993 tot nu hebben gemist, zullen nu weer toegang krijgen. Een mondeling evaluatiesysteem - een gesprek - schenkt mij geen enkele voldoening. Dit systeem zal bij de rechtzoekenden opnieuw wantrouwen wekken, terwijl u dat wantrouwen, luidens uw regeerakkoord, wilt bestrijden. Er was in heel het land en in alle rechtbanken een nieuwe wind aan het waaien. Men is bijzonder tevreden over de nieuwe generatie magistraten die nu aantreedt. De gerechtelijke stage bereidt de mensen goed voor. Als ik het goed begrijp, moeten de parketjuristen het vergelijkend examen weliswaar blijven afleggen, maar krijgen ze voortaan een kortere stage. Ik vraag me af of men op die manier nog kandidaten kan vinden voor een gerechtelijke stage. Zal men niet massaal opteren voor de toegang via het parket, waarbij men maar een stage van zes maanden moet volgen ? De basis van de gerechtelijke stagiairs is een bijzonder gemotiveerde groep. U weet dat, mijnheer de minister. U hebt dat hier bevestigd. Zowel degenen die bezig zijn aan hun stage, als degenen die zijn benoemd, dragen bij tot een kentering op de rechtbanken. Ik ben nu hoogst verontrust. U hebt wel eens gezegd dat u mij kunt volgen. Het spijt me dat u zich nu laat inspireren door mensen die beweren dat we te weinig magistraten hebben. We hebben geen magistraten te weinig. Ik heb dat verschillende keren getoetst en het wordt mij langs alle kanten bevestigd : parketmagistraten doen nog altijd 80 tot 85% administratief werk. Ze lopen de trap op en af om zelf een kopie te nemen en ze schrijven kantschriftjes met carbonpapier. Is er nog één dienst op de hele wereld die met carbonpapier werkt ? Op Justitie wel. Kantschriften worden er

Geert Bourgeois

met de hand uitgeschreven ! Zij verrichten in overgrote mate administratief werk. Verander daar iets aan. Zorg dat er een beleid kan worden gevoerd en dat er een betere omkadering is, veeleer dan de deur open te zetten voor niet-objectieve benoemingen.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik ben het niet eens met de kritiek die wordt geuit. Het is er mij niet om te doen om meer magistraten te benoemen. Ik wil er alleen voor zorgen dat de kaders volzet zijn. Ik meen dat we het allemaal eens zijn dat die kaders wellicht het juiste aantal magistraten inhouden. Daarover werd gestemd. Daar gaat het niet over.

Mijnheer de voorzitter, men opent hier niet zomaar een poort. Men moet rekening houden met de mededelingen van de magistratuur. Dat is een vaststelling die u net als ik op het terrein kunt maken. Sommige mensen, die gedurende vele jaren als plaatsvervangend rechter goed hebben gefunctioneerd of meer dan 20 jaar ervaring hebben opgedaan in een balie, voelen zich niet meer geroepen om nog een examen af te leggen.

Men is ervan overtuigd dat heel wat van deze mensen in aanmerking kunnen komen als men volgens het angelsaksisch systeem van de merite wil werken. De discussie handelt over een de lege ferenda. De Raad van State heeft zijn advies uitgebracht. Het parlement zal het debat terzake moeten aanvaarden.

Mijn enige drijfveer is een middel te vinden waarmee ik de huidige penurie kan verhelpen met mensen die kwalitatief de taak aankunnen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik wens twee bemerkingen te maken. Vooreerst wens ik op te merken dat Nederland minder magistraten telt en toch geen noemenswaardige gerechtelijke achterstand kent. Ten tweede, er was een brede consensus dat het systeem van advocaten met een ruime ervaring geen voldoende garanties biedt. Als het ontwerp in de Kamer wordt besproken zal ik de partijen die dit standpunt gesteund hebben op hun woord nemen.

De **voorzitter** : Mijnheer Bourgeois, de romantiek van een ganzenveer begrijp ik, die van carbonpapier ontgaat me volledig.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "gezamenlijke kantoren van accountants en advocaten in Brussel" (nr. 1561)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les bureaux communs de comptables et d'avocats à Bruxelles" (n° 1561)

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb in de Financieel Economische Tijd van 13 april jongstleden gelezen dat accountants en advocaten in Brussel samen een kantoor zouden kunnen oprichten. De Franstalige Orde van Advocaten zou daaromtrent een akkoord hebben gesloten met het Instituut van Accountants en Belastingconsulenten en eerder op het jaar ook met het Instituut van Bedrijfsrevisoren. Hierdoor zouden ze een multidisciplinaire middenvennootschap kunnen oprichten waarbij eenieder volgens de eigen deontologie kan blijven werken, zodat er geen winstdeling mogelijk is - maar dat is eerder theorie - en de regels van onafhankelijkheid onverkort blijven gelden.

Mag ik overigens een bedenking terzijde formuleren ? Tijdens de veelvuldige hoorzittingen hier met onder andere vertegenwoordigers van de Franstalige Orde van Advocaten werd steeds beklemtoond dat er uniforme regels moeten worden ingevoerd. Ik stel vast dat deze Orde wat dit betreft wel cavalier seul speelt. Blijkbaar heeft zij daar geen problemen mee, ook al blijft zij pleiten voor een unitaire orde van advocaten.

Mijn vraag is heel kort. Wettelijk gezien kan tegen dit initiatief niets worden ondernomen. Een Europese richtlijn maakt een verbod op dergelijke multidisciplinaire vennootschappen op Europees vlak weliswaar mogelijk, op voorwaarde evenwel dat dit in het intern recht is opgenomen. Die verbodsbepaling bestaat hier niet. Het parlement heeft destijds wel - daarover bestond er grote unanimité - de middenvennootschappen van notarissen verboden in de recent goedgekeurde wet op de hervorming van het notariaat om mijns inziens correcte motieven.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt over deze kwestie ? De lege ferenda. Bent u voorstander van een wettelijke regeling terzake ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, de middenassociaties zijn niet nieuw. Wij hadden het er al over naar aanleiding van de discussies over de hervorming van het notariaat. Hier gaat het om multidisciplinaire middenassociaties. Eigenlijk wordt de poort daartoe geopend met artikel 30 van het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren. Dit artikel bepaalt dat bedrijfsrevisoren samen met andere personen die niet de titel van bedrijfsrevisor of een in het buitenland gelijkwaardig erkende titel voeren, een vereniging of een vennootschap mogen oprichten wanneer deze tot doel heeft het in gemeenschap brengen van al of een gedeelte van de kosten die verband houden met hun beroepen. Boven-

Marc Verwilghen

dien moet aan vijf vrij strenge voorwaarden worden voldaan. Ze hebben voornamelijk betrekking op de beroepsdeontologie, de doorzichtigheid van de vereniging en de controle erop. Er wordt dus wel in een aantal waarborgen voorzien.

Als antwoord op uw vragen kan ik u verder melden dat de middenvennootschap in geen geval mag raken - dit wordt een van knelpunten - aan de onafhankelijkheid van de diverse beroepsgroepen. De eigen deontologie moet steeds worden nageleefd. Ik denk hierbij onder andere aan het vertrouwelijke karakter van de briefwisseling en aan het beroepsgeheim van de advocaten.

Ik geef toe dat het initiatief van de Brusselse balie mij ook heeft verbaasd. Een wettelijke regeling kan in overweging worden genomen. Alleszins moet er iets aan worden gedaan.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, de minister heeft de kern van het probleem onderstreept. Ik denk dat in dergelijke multidisciplinaire middenvennootschappen de onafhankelijkheid in het gedrang komt. Wij hebben dit fenomeen ook uitvoerig besproken in het kader van de hervorming van het notariaat. Er kan sprake zijn van draineren van cliënten van accountants naar revisoren en advocaten. Eigenlijk worden de vennootschappen bedrijven waar men onder het mom van verdeling van de middelen, de winsten wel kan verdelen. Bovendien ontstaat er een discriminatie voor de advocaten die niet behoren tot die hele grote vennootschappen.

Mijnheer de minister, ik verheug mij erover dat u akkoord gaat met de stelling dat een wettelijke regeling moet worden uitgewerkt. Mijns inziens moeten wij dat doen naar aanleiding van de bespreking van de hervorming van de Orde van Advocaten. Ik ben voor vrijheid en onafhankelijkheid. Toch moet de wetgever terzake zijn verantwoordelijkheid nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "onduidelijkheden (ongelijkheden) in de uitvoeringsbesluiten van de wet op de juridische bijstand" (nr. 1577)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les imprécisions (les inégalités) dans les arrêtés d'exécution de la loi relative à l'aide juridique" (n° 1577)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag is geïnspireerd door het koninklijk besluit van 20 december 1999 tot vaststelling van de voorwaarden van de kosteloosheid van de juridische eerstelijnsbijstand en van de gedeeltelijke of volledige kosteloosheid van de juridische tweedelijnsbijstand.

Dit koninklijk besluit bepaalt dat personen in hechtenis worden verondersteld personen te zijn van wie de inkomsten onvoldoende zijn. Dit kan tot zeer merkwaardige constructies leiden. Mensen die toch als redelijk vermogend bekend staan, maar die op de een of andere manier in hechtenis worden genomen, kunnen beroep doen op de kosteloze rechtsbijstand omdat zij volgens dit koninklijk besluit vermoed worden personen te zijn met onvoldoende inkomsten. Ik zie allerlei taferelen voor mij. Ik veronderstel dat dit koninklijk besluit al gedurende enige tijd van kracht is. Wij moeten eruit afleiden dat mensen in de gevangenis altijd kosteloze rechtsbijstand kunnen genieten en dat van de personen die niet in de gevangenis zitten de inkomsten worden nagekeken om vast te stellen of zij een beroep op het pro-Deosysteem kunnen doen. Kan dit de bedoeling geweest zijn van de wetgever en de Koning bij de uitvaardiging van dit koninklijk besluit ?

Bij de Vlaamse balies wordt nu een deontologische regel opgesteld die voorschrijft dat, wanneer men bij iemand die in hechtenis is genomen wordt geroepen, de betrokkene erop attent moet worden gemaakt dat, conform het koninklijk besluit, hij of zij recht heeft op kosteloze rechtsbijstand. Als de advocaat in de gevangenis komt, zou hij de cliënt erop moeten wijzen. Was dat de bedoeling van het koninklijk besluit ? Ik denk dat het antwoord hierop negatief zal zijn. Ik kan me toch niet inbeelden dat wij zomaar moeten vermoeden dat iedereen die tijdelijk in de gevangenis verblijft daardoor en per definitie onvoldoende inkomsten zou hebben.

Mijnheer de minister, is mijn interpretatie van het koninklijk besluit correct ? Is dat vermoeden inderdaad zo onweerlegbaar ?

Brengt het niet met zich dat het aantal pro Deo's enorm zal toenemen ? Iedereen in de gevangenis zal wellicht gecharmeerd zijn door het spontane aanbod van een pro Deo. Moet het budget van de pro Deo's, met het puntenstelsel, dan niet worden aangepast ? Is er geen ongelijkheid terzake ? Ik zie niet goed in hoe de inhechtenisneming relevant is met betrekking tot de vraag of men over voldoende inkomsten beschikt of niet. Is er dus geen ongelijkheid in de toegang tot de juridische bijstand door deze manier van werken ?

Mijnheer de minister, mocht u dit ook een eigenaardige situatie vinden, is er dan geen mogelijkheid om de tekst van het koninklijk besluit te verduidelijken ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vandeurzen, ik denk niet dat het nodig is artikel 2, paragraaf 2 van het koninklijk besluit van 20 december 1999 te remediëren omdat het weerlegbaar vermoeden dat daarin wordt geuit, een weerlegbaar vermoeden is. Zodra kan worden aangetoond dat de betrokkene wel over middelen beschikt, kan men wel degelijk vragen dat ereloonstaten en gerechtskosten worden betaald.

Trouwens, wij maken een gelijkaardige situatie mee bij de gehechten die toepassing vragen van de wet op de kosteloze rechtsbijstand in het oude systeem, waar men en cours de route als advocaat soms tot de conclusie kwam dat de betrokkene wel over de nodige middelen beschikt en waar men een taxatie van zijn staat kon indienen. Hetzelfde principe is hier van toepassing. Het antwoord op uw eerste twee vragen is dan ook negatief.

In uw derde vraag hebt u het over het gelijkheidsprincipe. U stelde de vraag of er geen fundamentele ongelijkheid is ten aanzien van personen die niet in hechtenis zijn genomen en die een beroep doen op de juridische bijstand. Beide situaties zijn duidelijk verschillend. U weet dat het gelijkheidsprincipe ook een ongelijke behandeling toelaat wanneer de startvoorwaarden verschillend zijn.

Ik denk niet dat het nodig is daarop een wijziging in het koninklijk besluit toe te voegen, juist omwille van het feit dat het om een weerlegbaar vermoeden gaat.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik wou oprecht dat ik de minister in deze redenering kon volgen. De paragraaf zegt : "De persoon in hechtenis, de beklaagde bedoeld in de wet betreffende de onmiddellijke verschijning, of de geesteszieke die het voorwerp heeft uitgemaakt van een maatregel voorzien in de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, wordt beschouwd als een persoon wiens inkomsten onvoldoende zijn."

De normale logica van de wet op de rechtsbijstand was dat u moest bewijzen dat u over onvoldoende inkomsten beschikte. Dan kon u in het circuit komen van de kosteloze rechtsbijstand. Ik zie hier niet staan dat dit een weerlegbaar vermoeden is. Stel echter dat uw redenering juist is, dan zou dit nog voor gevolg hebben dat de advocaat dan moet gaan aantonen dat het vermoeden niet correct is. Dat lijkt mij toch een onlogische zaak.

Wij kunnen zo een aantal situaties voor ogen halen waarvan wij kunnen zeggen dat het niet correct is om te denken en te vermoeden dat, omdat men tijdelijk in hechtenis is genomen in het kader van een onderzoek, men onvoldoende inkomsten heeft.

Ik vrees dat uw lezing een optimistische lezing is die niet in de tekst van het koninklijk besluit is terug te vinden. Niet alle mensen moeten gelijk worden behandeld, maar het onderscheidend criterium moet dan in verhouding

staan tot het beoogde doel. De vraag is hier wat de bedoeling was. Kunnen mensen in hechtenis altijd over rechtsbijstand beschikken ? Staat het vermoeden van onvoldoende inkomsten altijd in verhouding tot de vraag of men in hechtenis is of niet ? Dat lijkt mij toch een bijzonder eigenaardige redenering.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat het al of niet in hechtenis zijn helemaal niet in causaal verband staat met het vermoeden van onvoldoende inkomsten. Ik versta het onderscheidend criterium niet. De Vlaamse balies zullen u waarschijnlijk nog contacteren om na te gaan of het niet volstaat om de wet of het koninklijk besluit enigszins aan te passen om alle misverstanden te vermijden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Yves Leterme, Karel Van Hoorebeke en Bart Laere-mans aan de minister van Justitie over "de recente ontsnapping van een gedetineerde" (nrs. 1587, 1592 en 1598)

Questions orales jointes de MM. Yves Leterme, Karel Van Hoorebeke et Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la récente évasion d'un détenu" (n°s 1587, 1592 et 1598)

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week zijn wij opgeschrikt door het nieuws van de ontsnapping van Bouzitoune. De betrokkene is nog steeds op vrije voeten. Ik zou hier het probleem kunnen aankaarten van de transfers van gevangenen in het algemeen. Ik meen echter te weten dat dit aspect aan bod zal kunnen komen op de toekomstige bespreking van het Veiligheids- en Detentieplan. Ik verwijs naar mijn bijdrage van een aantal weken geleden waar ik door het voorstel van de videoconferencing heb getracht om het debat daarover te verruimen met de bedoeling om het probleem ten gronde weg te nemen. Volgens de wetten van de logica zullen gevangenen minder aanleiding tot ontsnappen hebben wanneer zij minder getransporteerd worden.

Mijnheer de voorzitter, ik zal onmiddellijk overgaan tot mijn concrete vragen. Ten eerste, welke maatregelen heeft de minister genomen sinds zijn aantreden, reeds 10 maanden geleden, om de veiligheid van de gevangentransporten te verhogen ? De veiligheid is immers een oud zeer. De absolute veiligheid kan men echter nooit garanderen omdat men met mensen te maken heeft.

Ten tweede, bestaan er speciale voorzorgsmaatregelen in het geval van transfers van gedetineerden die zich reeds schuldig hebben gemaakt aan, in casu, succesvolle ontsnappingspogingen ? Zo ja, welke richtlijnen bestaan er en werden deze vorige week nageleefd ?

Yves Leterme

Ten derde, zijn er sinds de ontsnapping van de beruchte heer Dutroux extra veiligheidsvoorschriften uitgevaardigd met betrekking tot het transport van gedetineerden ? Wat is de stand van zaken inzake de raadpleging van dossiers in de gevangenis ? Er was sprake van het uitvaardigen van een richtlijn dienaangaande. In 1998 is hier ook gesuggereerd dat er, in antwoord op interpellaties rond de ontsnapping van de heer Dutroux, vanuit het college van procureurs-generaal een initiatief tot een richtlijn zou komen met betrekking tot de raadpleging van dossiers. Ik weet wel dat het geval Bouzitoune anders ligt. Het ging daar immers niet om de raadpleging van de dossiers. Toch wil ik daar even naar informeren.

Ten vierde, welke maatregelen overweegt de minister sinds vorige week om dergelijke ontsnappingen te vermijden ? Ik laat de vraag naar de politieke verantwoordelijkheid in deze zaak ad hoc vallen. Ze is ook retorisch bedoeld. Ik verwijs hierbij naar wat 2 jaar geleden op de toenmalige oppositiebanken naar aanleiding van het gebeurde rond de heer Dutroux heen en weer werd geschreeuwd.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had mijn vraag eigenlijk gericht aan de minister van Binnenlandse Zaken omdat ik meen te weten dat het transport van de gevangenen onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken valt. Alles wat verband houdt met gerechtsgebouwen en gevangenissen valt onder uw bevoegdheid. U zal mij daar wellicht duidelijkheid over geven. Mijnheer de minister, deze ontsnapping leidt toch tot een aantal vragen. Het is een feit dat er maar twee rijkswachters aanwezig waren hoewel de richtlijnen voorschrijven dat er altijd één rijkswachter meer moet zijn dan het aantal gedetineerden dat moet worden vervoerd. De commandant van de brigade zegt te kampen met personeelsgebrek. De veiligheid moet blijkbaar wijken voor een probleem dat wij sinds geruime tijd kennen. Het is frappant dat de man die moest worden overgebracht al verschillende ontsnappingspogingen op zijn kerfstok had.

Ten tweede, is er het aspect van de medeplichtige die blijkbaar wist dat de betrokkene met dat specifieke voertuig getransporteerd zou worden. Hoe wist die persoon dat ? Hoe zijn het GSM-toestel en de wapens in het voertuig terechtgekomen ? Blijkbaar werd er in het voertuig ingebroken om het materieel aan te brengen. Hebben de rijkswachters niet gezien dat er in hun voertuig was ingebroken ? Zij moeten immers bij anderen de vaststelling van inbraak doen. Bij hun eigen voertuig hebben ze dat echter niet gezien. Er bestaan dus een aantal onduidelijkheden.

Mijnheer de minister, u zult waarschijnlijk antwoorden dat er een onderzoek gelast is en dat we de resultaten zullen moeten afwachten. Sta ons echter toe te zeggen dat dit

moeilijk aanvaardbaar is. Ook op dit vlak zijn er immers precedentes. Iedereen herinnert zich wel de ontsnapping van Dutroux en de grote kentering die toen de aanzet had moeten vormen voor een belangrijke wijziging in ons land. Blijkbaar heeft dit echter geen resultaten gehad. Welke instructies werden er na de ontsnapping van Dutroux gegeven in verband met het bewaken en overbrengen van gevangenen ? Waarschijnlijk werden die instructies door de toenmalige minister uitgevaardigd. Hebt u die instructies overgenomen of hebt u ze nog verscherpt ? Daarentoe zult u toch enige duidelijkheid moeten geven. Het gaat immers niet op dat dergelijke ontsnappingen zich nog voordoen als dit te wijten is aan een gebrek aan instructies of manschappen. Noch het parlement, noch de burgers kunnen zich nog tevreden stellen met dergelijke doodoeners terwijl dit probleem ons al jaren bezighoudt.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik heb deze vraag zowel gesteld aan de minister van Binnenlandse Zaken als aan de minister van Justitie. Misschien kunnen we ze ook aan de minister van Middenstand stellen nadat het gevangentransport eventueel geprivatiseerd is.

Mijn vragen zijn ingegeven door dezelfde bekommernissen als die van de beide voorgaande sprekers. Karim Bouzitoune is een ontsnappingskoning. Hij heeft zich in Frankrijk al op verschillende vrij spectaculaire wijzen aan ontsnapping kunnen bezondigen. Hier in Brussel is hij ook al eens uit het raam gesprongen, hoewel die poging niet succesvol was. Men wist dus op voorhand dat het om iemand ging die heel veel risico's met zich meebracht.

Ten tweede, is het heel eigenaardig dat in een rijkswachtvoertuig wapens kunnen worden verstopt en dat dit gebeurt op een parking van de rijkswacht zelf. Hierbij rijzen heel veel vragen. Bestaat er enige medeplichtigheid van rijkswachters ? Men kan zich immers bijna niet indenken dat een particulier het lef heeft om op een parking zomaar wapens in een rijkswachtvoertuig te gaan leggen. Men zou trouwens ook kunnen vragen of die parking bewaakt was.

Ten derde, zou het de regel zijn dat men steeds drie bewakers moet hebben voor twee gevangenen, steeds één bewaker meer dan het aantal gevangenen. Dat blijkt hier niet het geval geweest te zijn. Kan men daar enige verklaring voor geven ?

Ten vierde, heb ik vernomen dat het niet altijd de bedoeling is dat dit soort gevangenen buiten de gevangenis wordt ondervraagd. Meestal gebeurt de ondervraging zelfs in de gevangenis. Nu ging het om een uitzondering omdat men de betrokkene moest confronteren met een aantal personen, onder meer zijn vriendin. Men moest bovendien nog andere zaken doen die niet in de gevangenis konden plaatsvinden. Dat betreurt men nu precies.

Bart Laeremans

Men vraagt zich af of het in de toekomst niet mogelijk zou kunnen zijn om de confrontaties in dit soort zaken binnen de gevangenis of vlak in de buurt ervan te laten plaatsvinden. Dat soort lokalen ontbreekt echter momenteel in de gevangenissen. Mijnheer de minister, bent u van plan om maatregelen te nemen zodat het risico zo klein mogelijk wordt gehouden ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik moet eerst en vooral toch duidelijk maken dat de ontsnapping van Bouzitoune valt onder artikel 23, paragraaf 1 van de wet op het politieambt. Het gaat meer bepaald om de "uithaling" van een gedetineerde onder aanhoudingsmandaat met het oog op de uitvoering van opdrachten van gerechtelijke politie. Het incident staat dan ook los van de problematiek van het vervoer van gevangenen naar aanleiding van inzage van het dossier of van gevangentransport.

In de huidige stand van het onderzoek is het moeilijk gegevens over dit onderzoek in detail mee te delen. Het enige wat ik kan zeggen, is dat voor het onderzoek alle verhoren werden uitgevoerd in de gevangenis. Alleen onderzoeksdaeden die niet in de gevangenis konden plaatsvinden omwille van een confrontatie met derden werden uitgevoerd in de lokalen van de BOB van Asse.

Op 18 april 2000 werd de betrokkene voor de derde keer overgebracht naar Asse. Voor het uitvoeren van een opdracht was immers de aanwezigheid van zijn vriendin nodig. Beiden hebben trouwens tijdens de onderzoeksdaeden onder toezicht gestaan van de betrokken rijkswachters. De feiten worden momenteel onderzocht. Ik heb aangedrongen op een grondig onderzoek om te weten in welke omstandigheden deze ontsnapping mogelijk was. Was er hulp van derden ? Wie zijn deze derden ?

Ik stel vast dat de reglementaire omstandigheden niet werden gerespecteerd. U weet dat er twee gedetineerden waren. De tweede gedetineerde heeft niets te maken met de zaak-Bouzitoune, maar beide personen waren uitgehaald en werden samen in één voertuig weggebracht. Dit is tegen de reglementaire instructies die bepalen dat het transport had moeten gebeuren met twee voertuigen met telkens twee rijkswachters. Indien beide gedetineerden dan toch in één voertuig werden getransporteerd hadden zij moeten worden vergezeld door drie rijkswachters. U hebt de redenen aangehaald die door de politiediensten worden aangevoerd : een gebrek aan personeel en voertuigen voor het gemeenschappelijk vervoer. Om die reden werd geopteerd voor een afwijking van het reglement. Ook op dit vlak zal het onderzoek uitsluitsel moeten brengen over deze beslissing.

Belangrijk is ook te weten te komen welke maatregelen worden genomen om dit soort van ontsnappingen te verhinderen. U weet dat wij twee jaar geleden met een

geruchtmakende ontsnapping werden geconfronteerd. Men heeft toen een aantal maatregelen getroffen. Ik heb het college van procureurs-generaal gevraagd - meer bepaald de procureur-generaal van Antwerpen werd hiermee gelast - een werkgroep te leiden die voorstellen moet formuleren om de inzage van het dossier in de gevangenis te regelen. Op dat moment is er echter nog steeds geen oplossing voor de twee andere problemen waarmee we worden geconfronteerd, namelijk de uithalingen die nodig zijn voor gerechtelijke daeden en de gevangentransporten. Voor beide transporten moet worden bekeken of niet gebruik kan worden gemaakt van nieuwe technieken zodat deze tot het minimum kunnen worden beperkt. Ik neem aan dat de werkgroep hierover binnenkort voorstellen zal indienen.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de minister verwijst in zijn inleiding naar artikel 23, paragraaf 1 van de wet op het politieambt en concludeert hieruit dat het hier eigenlijk niet gaat om een gevangentransport. Bij mijn weten was de heer Bouzitoune gedetineerd en werd hij getransporteerd. Misschien hebben wij zijn statuut op dat moment niet helemaal correct verwoord maar dat soort van juridisch steekspel is voor de goegemeente volgens mij van weinig belang.

Belangrijk is uw bevestiging, mijnheer de minister, dat de instructies niet werden nageleefd. Het transport moest inderdaad afzonderlijk gebeuren, maar personeelsgebrek wordt door de diensten aangevoerd als verklaring waarom dit niet zo was. U voert onderzoek naar die beweegredenen en zult, veronderstel ik, hieruit conclusies trekken om dergelijke toestanden in de toekomst te vermijden.

Ik neem met genoegen nota van uw bevestiging dat video conferencing als oplossing voor een deel van de te grote vraag naar transport van gedetineerden door de werkgroep zal worden bestudeerd. Deze oplossing is niet alleenzaligmakend, maar een aantal initiatieven moet eens worden uitgetest : zo kan misschien een oplossing worden gevonden voor overlast die leidt tot dergelijke problemen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, het antwoord was vrij vaag en blijkbaar hebt u nog geen zicht op het onderzoek. Ik zou graag hebben dat u ons de resultaten van dit onderzoek meedeelt. Ik heb ook geen echt antwoord gekregen op de vraag naar extra ruimte in of vlakbij gevangenissen, zodat men verre transporten kan vermijden. Van Brussel tot Asse is in vogelvlucht niet zo ver, maar in de praktijk duurt het afleggen van die afstand wel lang door de files. Men zou er goed aan doen om vlakbij de gevangenissen voor genoemde modaliteit te zorgen, zodat onnodige risico's in de toekomst worden vermeden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de integratie van het arbeidsauditoraat in het parket van de procureur des Konings" (nr. 1613)

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'intégration de l'auditorat du travail au sein du parquet du procureur du Roi" (n° 1613)

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, voor deze vraag steun ik mij op een artikel uit Trends van 30 maart 2000. Einde 1998 werden de Octopusakkoorden gesloten aangaande justitie en politie. Inzake justitie werd bepaald dat de arbeidsauditoraten zouden opgaan in de parketten van de rechtbanken van eerste aanleg. Dit onderdeel gaf van het begin aanleiding tot heel wat commotie, want de arbeidsauditoraten waren daarmee helemaal niet gelukkig. De Volksunie heeft op het Octopusoverleg altijd gepleit voor de oprichting van arrondissementsrechtbanken om de rechtstoegang te beperken tot een enkele instantie die dan overgaat tot verwijzing van de verschillende zaken volgens de materiële bevoegdheid. Dat standpunt heeft het niet gehaald, maar dat debat is niet afgesloten. In het laatste nummer van de Juristenkrant schrijft Rogier Decorte een interessant artikel over een mogelijke arrondissementsrechtbank. Deze denkrichting moet dus mogelijk blijven. In Nederland werkt dit systeem trouwens goed. In het Octopusakkoord werd echter bepaald dat de arbeidsauditoraten zouden samensmelten met de parketten.

Ik was er niet van op de hoogte, maar verneem nu dat u bij uw aantreden een werkgroep hebt opgericht met deelname van magistraten. De vraag is natuurlijk : welke magistraten ? Zijn dat uitsluitend magistraten van de arbeidsauditoraten of van de arbeidsrechtbanken ? U hebt deze werkgroep gevraagd om een evaluatie te maken van de eventuele integratie van het auditoraat in het parket. Het verslag van de werkgroep werd ingediend op 11 februari 2000. Het wekt geen verbazing dat zowel magistraten als auditeurs zich uitspreken voor het status quo. De reacties waren van het begin af immers negatief en zowel de arbeidsauditeurs als de magistraten van de arbeidsrechtbanken opteerden voor het behoud van de bestaande situatie.

Mijnheer de minister, wat is het resultaat van het verslag van de werkgroep ? Kunnen wij inzage krijgen van het verslag of informatie hierover ? Welke beslissing zult u

hierin nemen ? Zult u zich houden aan het Octopusakkoord en de samensmelting van arbeidsauditoraten en parketten doorzetten, of zult u het standpunt van de werkgroep volgen met, naar ik veronderstel, het behoud van de bestaande situatie ?

We kunnen waarschijnlijk blijven discussiëren over het al dan niet wenselijke, maar dat debat werd gevoerd binnen het Octopusakkoord. Zal u het Octopusakkoord wat dat betreft verder uitvoeren of gaat u zich inschakelen in het verslag van de werkgroep die u zelf oprichtte ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega Van Hoorebeke, de drie werkgroepen zijn naar aanleiding van de wet van 12 december 1998 tot stand gebracht. Ze werden reeds door mijn voorganger in het leven geroepen. Ze waren multi-disciplinair samengesteld wat het Parket betreft. Er waren ook mensen van de arbeidsauditoraten in vertegenwoordigd. De werkgroep onder voorzitterschap van de heer Morlet maakte op het eind van vorig jaar een eerste evaluatie en deed een voorstel waarbij ze tot de conclusie kwamen dat men moeilijk datgene wat voorzien was in de wet van 12 december 1998 kon invoeren. Dat stelde een aantal technische problemen. Zij hebben vier verschillende alternatieve voorstellen gemaakt om toch tot een oplossing te kunnen komen.

Het verslag van die werkgroep werd voorgelegd aan de Octopus-partners die de besluiten ervan niet goedkeurden omdat ze niet in overeenstemming waren met de filosofie die terug te vinden was in de wet van 12 december 1998. Nu wordt de materie terug bekeken om te zien in welke mate dat in overeenstemming kan worden gebracht.

De **voorzitter** : We zullen zien wat het geeft.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : We zullen uiteraard zien wat het geeft. Elke dag is er een vol verrassingen en verwachtingen.

De **voorzitter** : Misschien moet u wat minder artikels lezen en wat meer teksten.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Wij wisten daar niet van, want...

De **voorzitter** : U bent ook weggegaan.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Men moet ook niet zeggen dat het aan de Octopus-partners werd voorgelegd. Het werd aan de overgebleven Octopus-partners voorgelegd, maar niet aan degenen die om een gegronde reden zijn weggegaan.

Karel Van Hoorebeke

Ik kon de tekst niet lezen gezien ik hem niet gekregen heb. Misschien kan de minister hem ons nogmaals ter beschikking stellen. Het is aan de meerderheid die bijgetreden is door een partij die niet behoort tot de Octopus-partners.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "de achterstand in de Brusselse politierechtbanken en het Brussels hof van beroep" (nr. 1614)

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'arriéré dans les tribunaux de police à Bruxelles et à la cour d'appel de Bruxelles" (n° 1614)

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik beperkte mij tot Brussel omdat we anders de hele dag kunnen bezig blijven.

Ik stelde destijds, mijnheer de minister, een vraag aan uw voorganger, de heer Van Parys, omdat dit probleem in Brussel niet nieuw is. Reeds in 1998 was dit een gekend probleem. De heer Van Parys antwoordde toen dat er twee toegevoegde politierechters zouden benoemd worden. Ik weet niet of dit ondertussen gebeurde. De achterstand blijft in elk geval oplopen. Het kwam natuurlijk naar buiten met de situatie in Brussel, maar het is geen specifiek probleem voor Brussel.

Ik heb hier een verslag van een politierechter uit Brugge. We weten allemaal waar het om gaat : men heeft op een bepaald moment de bevoegdheid van de correctionele rechtbank overgebracht naar de politierechtbank, maar men hield geen rekening met de werkoverlast die daar zou ontstaan en men dacht niet aan personeelsuitbreiding. Hiermee pleit ik niet voor meer politierechters, de heer Bourgeois zei het al, volgens ons zijn er voldoende rechters maar zit het probleem in de ondersteuning van de rechters. Daarover zijn we het eens. Ik vroeg aan de toenmalige minister Van Parys ook reeds of de griffiers niet kunnen ingeschakeld worden in het behandelen van dossiers, in het opmaken van vonnissen. Zij zijn daaromtrent ook vragende partij. Kunnen we niet werken met referendarissen of met juristen die dossiers voorbereiden en dergelijke meer ? Het wordt hoog tijd dat we daarover...

De politierechtbank in Brugge, afdeling Brugge-Oostende, houdt per week 6 penale zittingen evenals 2 burgerlijke zittingen, aangevuld met 2 bijkomende burgerlijke zittingen per maand. Dat gebeurt met amper 4 rechters. Op elke penale zitting worden gemiddeld

60 zaken behandeld, waarvan doorgaans 10 tot 15 zware verkeersongevallen. De correctionele rechtbank zetelend in de graad van beroep, behandelt daarentegen gemiddeld, per zitting met 3 rechters, een zestal nieuwe zaken.

Mijnheer de minister, men heeft het probleem bij de correctionele rechtbanken en bij de hoven van beroep verschoven naar de politierechtbanken, waar de werkoverlast zeer groot is. De correctionele rechtbanken werden ontlast en de hoven van beroep blijven buiten schot want het was de bedoeling de achterstand daar weg te werken.

Er is ook de achterstand bij het hof van beroep in Brussel. Men heeft mij in kennis gesteld van een gerechtsbrief waarin de magistraat-coördinator op 22 maart aan een advocaat in Gent het volgende schrijft : "Op basis van de huidige vooruitzichten en verwerkingsmogelijkheden van de aanvullende kamers houdt dat in dat deze zaak zou kunnen worden gepleit rond mei 2005." Het was de bedoeling om de bevoegdheden van de correctionele rechtbank over te hevelen naar de politierechtbanken om de achterstand bij de hoven van beroep weg te werken. Ik herinner mij dat minister De Clerck ooit zei dat hij de achterstand binnen de drie jaar ging wegwerken. Dat is niet gebeurd. Ik weet niet hoe het er in de andere hoven van beroep aan toe gaat, maar in Brussel is de toestand dramatisch. Men heeft geprobeerd een einde te maken aan de werkoverlast van bepaalde instanties, maar men heeft dit probleem verplaatst naar andere rechtsinstanties die niet over voldoende middelen beschikken om het op te lossen.

Mijnheer de minister, wat de politierechtbanken betreft in het algemeen en de politierechtbank in Brussel in het bijzonder, welke zijn de maatregelen die u zult nemen of hebt genomen om deze toestand te verhelpen ?

Wat gaat u doen aan de toestand bij het hof van beroep in Brussel, die vrij dramatisch is ? Men heeft het over het pleiten van zaken in mei 2005. Als advocaat weet u zeer goed dat op het ogenblik dat een zaak in staat is gesteld, men vaak reeds twee of drie jaar daarvoor heeft geconcludeerd. Dat gaat niet langer. Er moeten drastische maatregelen worden genomen.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze vragen zijn snel gesteld maar niet zo vlug opgelost. Wij kennen de aard van het probleem, maar verscheidene oplossingen die in het verleden werden voorgesteld, konden niet tot een goed einde worden gebracht. Het probleem van de politierechtbanken dateert reeds van 1994. Een eminent spreker, die hier nu overigens naast mij zit, heeft er diverse keren op gewezen dat zonder de nodige kaderuitbreiding in Brussel er een ernstig probleem zou ontstaan. Dat probleem heeft zijn volle proportie getoond toen de commissie in Brussel werd aangewezen. Meer dan 5 000 burgerlijke zaken

Marc Verwilghen

wachten momenteel op een uitspraak. De commissie Brussel had voorgesteld om via een kaderuitbreiding met vier politierechters tot een oplossing te komen. Ondertussen is de publicatie terzake gebeurd, in de hoop dat men de geschikte kandidaten vindt.

Er is een ander probleem, dat zich veel schrijnender voordoet in het tweede deel van uw vraag met betrekking tot de achterstand bij de hoven van beroep. In de diverse gerechtelijke arrondissementen werden erg verschillende conclusies gemaakt. In Brussel werd niet op dezelfde wijze berekend wat de historische achterstand is en wat de achterstand is van zaken die gefixeerd zijn en dus in staat zijn om te worden behandeld. Er is immers ook nog altijd het probleem dat partijen een zaak eerst in staat moeten stellen.

Vandaar dat verschillende oplossingen worden gesuggereerd, bijvoorbeeld dat de rechter actiever zou kunnen optreden door bijvoorbeeld betrokken partijen aan te sporen tot een snellere afhandeling van de dossiers.

Een tweede mogelijkheid bestaat erin technische hulpmiddelen aan te wenden. In dat verband ben ik het eens met de heer Bourgeois. Het is zinloos de achterstand trachten te bestrijden door de magistratenkorpsen alsmaar uit te breiden.

Beide maatregelen zijn vereist.

Een ingreep op langere termijn is de werklastmeting en de werkzaamheden in dat verband zijn in die mate gevorderd dat het wellicht vanaf september in verschillende rechtsmachten mogelijk zal zijn om via een aantal parameters na te gaan wat een magistraat presteert, hoeveel zaken in beraad worden genomen, wat het beraad inhoudt of welke de moeilijkheidsgraad is van de dossiers. Dit zal ons een duidelijk zicht geven van de situatie.

Ongetwijfeld zullen tijdens dit proces van vallen en opstaan nog bijkomende inspanningen moeten worden geleverd. In Nederland werd de werklastmeting reeds acht jaar geleden ontwikkeld, maar nu pas wordt het systeem operationeel. Dat bewijst dat het geen eenvoudige aangelegenheid is. Vandaar dat de regering overweegt te opteren voor de benoeming van raadsheren in overtal - een tijdelijke maatregel evenwel - teneinde de achterstand in te lopen, maar waarbij de natuurlijke afvloeiing het mogelijk maakt het kader niet uit te breiden. Dit is slechts een mogelijkheid en het ogenblik is nog niet aangebroken waarop dit systeem eventueel zou kunnen worden ingevoerd.

De achterstand bij het hof van beroep te Brussel baart mij evenveel zorgen als de achterstand bij de politierechtbank. Volgens het verslag van de raadsheer-coördinator zou er reeds een stock te behandelen zaken bestaan voor meer dan vijf jaar, wat ons opnieuw in de reeds gekende probleemsituatie brengt.

Het probleem van de gerechtelijke achterstand blijft de permanente aandacht vergen van de minister van Justitie. Alle middelen, in combinatie met werkafmeting en met tijdelijke maatregelen, moeten worden aangewend om tot structurele oplossingen te komen.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID) : Mijnheer de minister, het is duidelijk dat een dergelijk probleem niet op korte termijn kan worden opgelost.

Een van de eerste verklaringen die ik hoorde bij mijn aantreden in 1995, kwam van minister De Clerck, waarbij hij beloofde de dramatische achterstand in een termijn van drie jaar weg te werken. Thans, vijf jaar later, is de achterstand nog groter.

Zowel in Brussel als in andere arrondissementen deed zich in de politierechtbanken hetzelfde fenomeen voor, met name dat de verkeersongevallen steeds meer strafrechtelijk werden geseponeerd; de parketten voerden een nieuw beleid, waarbij aan deze dossiers geen prioriteit meer werd verleend. Systematisch overhandigen onze cliënten ons brieven waarin wordt vermeld dat het parket geen vervolging instelt. Op dat ogenblik moet echter burgerlijk worden gedagvaard. Maar u weet ook, mijnheer de minister, dat een strafprocedure, waarbij het openbaar ministerie alles afhandelt, veel sneller kan worden afgewerkt dan een burgerlijke procedure, aangezien in het laatste geval besluiten moeten worden opgesteld en eventueel aanvullende onderzoeksdaden moeten worden verricht door deskundigen, en dergelijke. Een verschuiving naar de burgerlijke procedure leidt uiteraard tot werkoverlast voor de politierechters.

Wat de hoven van beroep betreft, mijnheer de minister, suggereerde u een aantal te volgen pistes, al is het mij nog niet duidelijk hoe de benoeming en dergelijke zal worden geregeld met betrekking tot de raadsheren in overtal. Blijkbaar zorgden de toegevoegde magistraten niet voor de verwachte resultaten.

Het is zeer belangrijk dat wij ons allen bezinnen over de manier waarop deze problemen kunnen worden opgelost.

Men zou bijvoorbeeld een systeem kunnen uitwerken dat toelaat de conclusietermijn vast te leggen bij de inleidingszitting. In bepaalde hoven schijnt dit te worden toegepast.

Dat schijnt zeer goed te werken. Er moeten mogelijkheden zijn, maar we moeten eraan werken. We moeten er allemaal over nadenken en de mogelijke wegen vergelijken om te zien op welke manier we er een oplossing voor kunnen vinden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Lode Vanoost aan de minister van Justitie over "de verkoop van oorlogswapens" (nr. 1583)

Question orale de M. Lode Vanoost au ministre de la Justice sur "la vente d'armes de guerre" (n° 1583)

De heer **Lode Vanoost** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik hou mij al jaren bezig met de problematiek van de wapenhandel in het buitenland en de verkoop en export van wapens, meestal oorlogswapens. Toch ben ik verbaasd dat er blijkbaar ook een handel in oorlogswapens bestaat binnen ons eigen territorium, aan particulieren.

De aanleiding voor mijn vraag is de overval die in de nacht van 15 op 16 maart op een wapenhandelszaak in Momignies is gepleegd. Men heeft daar ongeveer 200 zware oorlogswapens met bijbehorende munitie gestolen. De daders waren daar duidelijk op uit, want de wapens van klein kaliber hebben ze laten liggen. Ik heb het over FAL-geweren, UZI's, AK47's en zelfs één P90. Dat die dingen worden gestolen is niet het enige probleem. Voor mij is het al een probleem dat zulke wapens in een winkel kunnen liggen en te koop worden aangeboden. Met zoiets kan men toch niet in één of andere zandgroeve gaan spelen. Zo'n wapens gebruikt men voor andere doeleinden.

Hoe is de verkoop van dit soort wapens in België geregeld ? Kan dat onder bepaalde omstandigheden ? Hoe wordt dat gecontroleerd ? Wat zijn de vereisten om dergelijke wapens op te slaan ? Wat de bestolen winkel betreft, zijn daar recentelijk controles geweest ? Waren die wapens daar wettelijk aanwezig ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega Vanoost, de wettelijke notie van oorlogswapens is eigenlijk verwarrend, omdat ze niet alleen de militaire wapens - zoals de FAL, de UZI en de AK47 - omvat, maar ook, bijvoorbeeld, jachtgeweren van zwaar kaliber. Dit betekent dat particulieren, zoals jagers, ook in het bezit van oorlogswapens kunnen komen, niettegenstaande het feit dat het echte, militaire wapens kunnen zijn die men soms bij de wapenverzamelaars kan terugvinden.

De verkoop van oorlogswapens aan particulieren is toegelaten in dit land, maar ze is wel aan vrij strenge voorwaarden onderworpen. Ik zal niet ingaan op die voorwaarden, maar ze zijn in ieder geval vrij streng. Er zijn ook een aantal controles die worden uitgevoerd op de verkopen. Die controles zijn grosso modo gesitueerd op twee niveaus : het niveau van de wapenhandelaar en het niveau van de aankoop door de particulier. De wapenhandelaars moeten zelf de vergunning van de koper controleren en aanvullen met de ontbrekende gegevens. Op die manier dragen zij daar een grote

verantwoordelijkheid in. Ze moeten de bekomen gegevens voor registratie verzenden aan de politiediensten. Daarnaast moeten zij de transactie inschrijven in het register. Dat is een eerste controle.

De politiediensten hebben toegang tot het register en kunnen er kennis van nemen. Bovendien kunnen ze ook de veiligheidsmaatregelen die wapenhandelaars hebben getroffen, controleren. Sedert 1997 bestaat er dienaangaande een koninklijk besluit, waarin een aantal specifieke veiligheidsmaatregelen zijn opgenomen. In sommige gevallen zijn die veiligheidsmaatregelen nog niet specifiek genoeg, zoals het geval in Momignies zal aantonen. De eigenaar is het slachtoffer geworden van een inbraak. Hij had de politie, zoals voorgeschreven in het desbetreffende koninklijk besluit, toegelaten de genomen veiligheidsmaatregelen te controleren. Het geïnstalleerde alarmsysteem blijkt nu ontoereikend te zijn geweest. De overige maatregelen konden de inbraak niet beletten omdat die doorheen het dak heeft plaatsgegrepen.

Het koninklijk besluit bevat geen specificaties voor dit soort inbraken. De politie heeft meegedeeld dat de betrokken wapenhandelaar grote hoeveelheden oorlogswapens in voorraad heeft omdat hij omwille van de goedkope prijzen opkoper is van oude stocks. Dat de wet geen beperkingen voorschrijft inzake het toegelaten aantal wapens van dat type kan de wenkbrauwen doen fronsen. Het is een samenloop van omstandigheden die ervoor gezorgd heeft dat een dergelijke inbraak catastrofale gevolgen heeft gehad en uiterst gevaarlijke wapens op de markt zijn terechtgekomen.

De heer **Lode Vanoost** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor de toelichting.

Mijnheer de minister, mijn fundamentele vraag blijft echter bestaan. Men laat de verkoop van oorlogswapens onder strenge voorwaarden toe. Zou het echter niet beter zijn de verkoop van dergelijk materiaal gewoon te verbieden ? Ik weet dat men dit voorstel meestal wegwuift met het argument dat een volledig verkoopverbod de zwarte markt zal stimuleren omdat er steeds liefhebbers zullen zijn voor dit soort tuig. Oorlogswapens zijn echter niet alleen gegeerd door liefhebbers, ook misdadigers maken er gebruik van. Om de veiligheid in ons land te vergroten, breek ik een lans voor een herziening van de verkoop van oorlogswapens, onder meer door een aanpassing van de categorieën of door een volledig verkoopverbod van bepaalde categorieën. De risico's zijn te groot. Ik kan moeilijk geloven dat deze inbraak het werk was van een gewone liefhebber. Dit was het werk van professionelen. De gelegenheid maakt de dief. Ik herhaal dat de verkoop van oorlogswapens aan particulieren moet worden herbekeken.

Minister **Marc Verwilghen** : Het federaal veiligheids- en defensieplan bevat een hoofdstuk dat specifiek over wapens handelt. Hopelijk kunnen maatregelen terzake worden genomen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heren Gerolf Annemans, Tony Van Parys, Geert Bourgeois en Jean-Pol Poncelet aan de minister van Justitie over "de blokkering van de benoeming van de leden van de commissie voor de Regularisatie" (nrs. 1635, 1637, 1615 en 1624)

Questions orales jointes de MM. Gerolf Annemans, Tony Van Parys, Geert Bourgeois et Jean-Pol Poncelet au ministre de la Justice sur "le blocage de la nomination des membres de la commission de Régularisation" (n°s 1635, 1637, 1615 et 1624)

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u herinnert zich wellicht de belofte van de heer Verhofstadt het dossier van de regularisaties snel en efficiënt te regelen. Eerst wilde de eerste minister dit regelen met een koninklijk besluit. Sinds mijn verzoek tot de Raad van State om dit koninklijk besluit te vernietigen, volg ik dit dossier op de voet. Op 22 maart heb ik samen met andere parlementsleden minister Duquesne geïnterpelleerd over de samenstelling van de regularisatiecommissies. Uit de notulen van de Ministerraad bleek immers dat achter de namen van de leden van de commissie afkortingen van partijen stonden vermeld. We vroegen ons af of het wel degelijk om afkortingen van politieke partijen ging. minister Duquesne ontkende dit. Hij antwoordde, ik citeer : "A partir du moment où nous avons reçu l'ensemble de ces candidatures, il fallait que les choses soient délibérées en Conseil des ministres. On a demandé à chacun des partenaires se trouvant autour de la table d'examiner le curriculum vitae et l'expérience de chacun et d'exprimer ses préférences". Zo noemt men dit in Belgisch Frans. minister Duquesne was terechtgekomen in een soort "parler vrai". Hij beweerde dat het geen politieke benoemingen waren maar dat men samen aan tafel zat en zijn "préférences" mocht bekend maken. minister Duquesne vervolgt, ik citeer opnieuw : "Avec chacun des partenaires". De interpellanten veronderstelden dat de minister van Justitie daarbij was. Zowel het ene als het andere blijkt een leugen te zijn.

In zijn vlaag van "parler vrai" heeft de minister van Justitie gisteren meegedeeld dat het wel degelijk politieke benoemingen zijn en dat de afkortingen achter de

namen wel degelijk afkortingen van partijen zijn. Bovendien voegt hij eraan toe dat minister Duquesne de interpellanten heeft voorgelogen als hij beweerde dat al de betrokkenen om de tafel zaten. Wat blijkt immers ?

We vernemen uit de kranten van vandaag dat de minister niet aanwezig was, want hij zat in Lissabon.

Daarnaast is er nog de zaak-Lecrompe, een voormalig adjunct-kabinetschef van Van der Biest. Mijnheer de minister, kunt u ons zeggen of het allemaal koosjer zit ? Op onze vragen daaromtrent antwoordde minister van Binnenlandse Zaken in een stijl van parler vrai soi-disant en passant : "Vous posez des questions concernant l'un d'entre eux qui est liégeois. Or, dans cet affaire, c'est le ministre de la Justice qui est intervenu. Je vous invite à lui poser cette question, que je trouve déplaisante, voir même déplacée. Mais soit, assumez donc vos questions et posez-les au ministre de la Justice". Dat doen wij bij deze vandaag, zeker nu volgens de pers de minister van Justitie het koninklijk besluit over de regularisatiecommissies niet wou ondertekenen.

Hier zitten wij dus en onze vraag is wat er nu van aan is. Immers, het laatste wat wij terzake hebben vernomen, is een nogal sibillijns en naar verluidt door de eerste minister gisterennamiddag afgedwongen communiqué : "De regularisatiecommissies zullen eerstdaags worden geïnstalleerd. De aspecten die aanleiding waren voor de laatste moeilijkheden ingeroepen door de minister van Justitie, werden met het akkoord van de minister van Binnenlandse Zaken en van de regering eruit gehaald". Dat schijnt alweer Belgisch-Nederlands te zijn om te zeggen dat een deel van de benoemde leden zullen worden vervangen door andere.

De pers bericht ook - wij moeten bijna aan exegese doen; vandaar dat ik erom verheugd ben dat wij vandaag vragen terzake kunnen stellen, zodat u eventuele waanzinnige veronderstellingen uit de wereld kunt helpen - dat u in het ootje genomen bent. Terwijl u in Lissabon zat, heeft minister Duquesne u een loer gedraaid en u bent dan zodra u terug was, gaan dwarsliggen à la Verwilghen "ik teken niet en we zullen wel zien wat ervan komt".

Gelukkig is er ook de onvolprezen perswoordvoerster van de eerste minister - die doet er zelf het zwijgen toe - die verklaart dat er vrijdag in het Staatsblad een koninklijk besluit met wijzigingen zal worden gepubliceerd. Dat is helemaal nog niet zeker, zegt Justitie volgens sommige kranten. Een andere krant beweert dat er vandaag een kernkabinet vergadert. Misschien moeten wij de vergadering even schorsen om te luisteren naar het journaal van 13.00 uur om te weten te komen hoe het zat met het kernkabinet.

Er gaan ook geruchten dat onder meer Lecrompe van de lijst zou zijn geschrapt, dat een aantal plaatsvervangende rechters en ook rechters van de Arbeidsrechtbank zou-

Gerolf Annemans

den zijn vervangen en dat andere plaatsvervangers dan weer tot voorzitter van kamers in de commissies aangesteld zouden zijn. Mevrouw Bourignon - iedereen weet dat Duquesne en Bourignon een vreemd koppel vormen - zou het verzet tegen de vorige benoemingen hebben georganiseerd. Een krant schrijft vandaag dat er hooguit twee tot drie wijzigingen zullen worden aangebracht. Mijn ervaring in de politiek leert dat het er meer zullen zijn.

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn vragen. Is er een kernkabinet geweest vandaag en wat is er besloten? Welke wijzigingen zullen er aan het koninklijk besluit worden aangebracht? Is de heer Lecrompe nog lid van de regularisatiecommissies? Heeft de onvolprezen woordvoester van de eerste minister gelijk wanneer zij onderstreept dat de tekst komende vrijdag in het Staatsblad wordt gepubliceerd? Zo ja, wat is de inhoud van het compromis waartoe u zich hebt geleend?

De heer **Tony Van Parys** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vragen hebben hetzelfde onderwerp, maar een ander uitgangspunt dan de vorige spreker. Het gaat hier immers om tienduizenden personen die verwachten dat de regularisatieprocedure op een degelijke manier wordt afgehandeld.

Het uitgangspunt van het parlement moet zijn dat deze dossiers op een behoorlijke manier worden behandeld, zodat de mensen die aanvragen hebben ingediend een gerechtvaardigd vertrouwen hebben in de overheid die dat op een degelijke en menselijke manier moet doen.

Ik vind het bijzonder erg te moeten vaststellen dat de minister van Binnenlandse Zaken, gedekt door de eerste minister en de andere regeringsleden, de poging onderneemt om van deze regularisatiecommissies kamers te maken die op partijpolitieke basis worden samengesteld. Het versterkt de indruk die wij reeds hadden ten aanzien van de naturalisatiedossiers, met name dat men deze dossiers, zeker langs Franstalige zijde, laat behoren tot het domein van het politieke dienstbetoon van sommige Franstalige mandatarissen. Dat is toch bijzonder erg.

Mijnheer de minister, het verheugt mij - als het goed is mag het ook worden gezegd - dat u een stokje hebt gestoken voor de poging om in uw afwezigheid dit op deze onbehoorlijke wijze te doen. Het is een moedige handelwijze. Doch, u zult in de CVP-fractie alleen maar steun vinden wanneer u dit verder kunt hardmaken.

Het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken in de commissie voor de Binnenlandse Zaken op mijn interpellatie die ik aan de ministers Duquesne en Verwilghen had gericht, is toch heel merkwaardig. Ik had hem gevraagd naar de lijst van politieke obediëntie en stelde

hem de vraag naar de stand van zaken omtrent de eerste voorzitter. Ik heb hem erop gewezen dat er heel wat problemen konden rijzen met het oog op de gewezen adjunct-kabinetschef van de heer Van der Biest.

Uit de media bleek dat hij ondervraagd werd in het dossier van de aanbesteding van de parkeermeters in Luik, het dossier van de toenmalige burgemeester Close.

Volgens minister Duquesne is er niets aan de hand en ik citeer: "Les candidats à la commission de régularisation ont été désignés pour leurs compétences et bénéficient de la confiance du Conseil des ministres qui en a délibéré". Wij hebben niet om het even welke magistraat, advocaat of lid van die organisaties genomen, zegt minister Duquesne. Integendeel, er werden mensen benoemd die bekend staan om hun ernst, hun bekwaamheid en onafhankelijkheid. Hij eindigt met de woorden: "Ik herinner eraan dat het een keuze van de regering betreft. De selectie gebeurt op grond van bekwaamheden en curriculum vitae. Aangezien zij daartoe gerechtigd zijn, hebben de regeringsleden aangegeven welke kandidaat hun voorkeur genoot. Dit alles werd nadien door de voltallige regering bekrachtigd." Dit is het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken op de expliciete confrontatie.

Mijnheer de minister, gelet op wat ondertussen is gebleken, heeft de minister van Binnenlandse Zaken op dat ogenblik namens de regering en uzelf geantwoord? Ik had mijn interpellatie gericht tot de minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie, wetende dat deze materie tot uw bevoegdheden behoort. Heeft hij dit gezegd namens de regering of heeft hij u daar buitenspel gezet, zoals dit klaarblijkelijk uit de persberichten blijkt? Ik lees uit het antwoord van minister Duquesne: "De voltallige regering heeft het bekrachtigd." Klaarblijkelijk was dit dus niet zo, want uit de persmededelingen heb ik begrepen dat u op dat ogenblik in het buitenland verbleef.

Mijnheer de minister, onderschrijft u de woorden die minister Duquesne namens de regering in het parlement heeft gezegd? Voor de tweede maal worden wij met de realiteit geconfronteerd.

Werd op de kandidatuur van de eerste voorzitter gunstig gereageerd? Wat was het advies? Zal de betrokkene de eerste voorzitter zijn van deze kamers van regularisatie? Wanneer is in de publicatie voorzien? Heeft de Minister-raad reeds overlegd over het koninklijk besluit dat moet worden genomen? Zo ja, voor wanneer is de publicatie?

Mijnheer de minister, ik wijs er nogmaals op dat wij zo vlug mogelijk deze onbehaaglijke sfeer omtrent de kamers voor regularisatie moeten wegnemen teneinde nog enigszins het vertrouwen terug te winnen van de zovele mensen die hier met enorme verwachtingen die regularisatie hebben aangevraagd en nu vermoedelijk veel

Tony Van Parys

vertrouwen in de overheid hebben verloren, met alle politieke gevolgen van dien. Wij weten allemaal wie er uiteindelijk profijt uit zal halen. De slachtoffers zijn zij die in de grootst mogelijke miserie vertoeven.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijn vraag handelt over hetzelfde onderwerp. Snel en efficiënt, mijnheer de minister, zijn woorden die deze regering zullen blijven achtervolgen. We zijn bijna twee maanden na die fameuze Ministerraad van 2 maart 2000. Daar is iets onuitgegeven gebeurd.

Bij de notificatie van de Ministerraad had men geen enkele gêne om op de lijsten de kandidaten te vermelden met tussen haakjes hun politieke obediëntie. Aan Franstalige kant waren dat 16 mensen voor de PS, 16 voor de PRL en 8 voor Ecolo. Aan Nederlandstalige kant was het niet beter, maar daar had men blijkbaar de pudeur om de politieke kleur niet zo duidelijk aan te duiden.

Ik heb de eerste minister hierover willen interpellieren, maar die is gewoontegetrouw niet gekomen. Hij heeft toen uw collega Duquesne afgevaardigd. Er werden aan minister Duquesne drie soorten vragen voorgelegd. Een van de vragen ging over de politieke benoemingen. De tweede vraag ging over het feit of de publicatie al gebeurd was. Ondertussen weten we waarom een en ander niet gebeurd is. De derde vraag kwam van collega Van Parys en hield verband met de persoon van de kandidaat die voorgedragen zou worden voor de functie van eerste voorzitter, de heer Lecompe.

Ik moet zeggen dat minister Duquesne op de twee inhoudelijke vragen zeer arrogant heeft geantwoord. Hij heeft de politieke benoemingen - en we zijn dat stilaan gewend aan Franstalige kant - zonder enige schaamte verdedigd. We kennen het verhaal aan Franstalige kant. Objectief is een evenwichtige samenstelling van de diverse politieke, filosofische strekkingen.

Hij heeft hier nu nog een term aan toegevoegd die ik nog niet eerder gehoord had. Hij heeft gezegd dat de regering rekening gehouden heeft met la variété des sensibilités qui existe dans ce pays. U moet het natuurlijk maar kunnen uitdrukken als een mooie omschrijving van wat politieke benoemingen zijn. Tot ongenoegen van collega Poncelet was hij toen blijkbaar de PSC vergeten in la variété des sensibilités.

Het is duidelijk dat dit aan Nederlandstalige kant niet aanvaard wordt. Ik heb hem gevraagd naar de criteria van bekwaamheid en geschiktheid. Hij moest daarop het antwoord schuldig blijven.

Wat de heer Lecompe betreft, was hij zoals ik reeds zei zelfs arrogant. Hij heeft ons zelfs letterlijk naar u verwezen. Het was uw zaak, u moest er zich voor verantwoorden. Het bleef daarover stil, behoudens af en toe een persbericht. Tot u zich gisteren geuit hebt. Door het

interview met Het Laatste Nieuws hebt u zelf een einde gemaakt aan de speculaties en gissingen - tekent hij of niet, gaat hij akkoord of niet. U hebt gezegd dat u er niet bij was op 3 maart en dat u niet akkoord ging.

Wij blijven dus met een aantal vragen. Ik lees ook de krantenberichten. Ik zie dat er eigenlijk drie soorten problemen zijn. Het eerste probleem is of u zich eigenlijk stoort aan dat cliëntelisme. Collega Van Parys zegt juist dat wij u steunen en feliciteren als dat uw motief is. Als dat uw motief is, steunen en feliciteren wij u ook. Ik hoor ook dat het maar zou gaan om twee, drie, maximum vijf mensen die voorgedragen zijn. Dan lijkt het mij zo te zijn dat aan de politieke verkaveling geen einde gemaakt is. De felicitaties komen misschien wel te vroeg.

Waarom stoort u zich nu ? Stoort u zich aan het cliëntelisme, aan de politieke verkaveling en komt er een totaal nieuwe lijst, of is het zo dat, luidens andere berichten, u er zich tegen verzet dat er kandidaten benoemd worden die afkomstig zijn uit rechtbanken of parketten die overbelast zijn ? Dat is een motief van praktische aard. Of heeft het iets te maken met het feit dat u weigerde om in de onwettelijkheid te treden ? U zou dan verwezen hebben naar het feit dat ook rechters in sociale zaken voorgedragen werden.

Ik vind dat dit drie verschillende motieven zijn en zou heel graag weten wat uw reden was om de lijst te weigeren. Wat wordt er nu voorgelegd ? Is daar al een beslissing over genomen ? Heeft de regering - deze keer gedragen door een voltallige Ministerraad - een nieuwe beslissing genomen ? Zo ja, is die vorige lijst weggefallen, is die vervangen door een compleet nieuwe lijst, of is dit niet zo ? Ik denk dat u daar toch wel verduidelijking over kunt geven.

Wanneer verwacht u nu dat de publicatie zal gebeuren ? We hebben dat cryptische zinnetje gelezen dat vrijgegeven werd door het kabinet van minister Duquesne. We lezen daarover ook dat in uw omgeving gezegd wordt dat de zaak nog niet is opgelost. Is ze nu al dan niet opgelost ? minister Duquesne laat, enerzijds, een communiqué verspreiden dat de zaak is opgelost en dat de problemen zijn uitgeklaard. Anderzijds lezen we in de pers dat de omgeving van minister Verwilghen dat ontkent. Waar staan we nu, wat zijn uw principiële standpunten en welke richting gaat dit uit ?

Voor de tienduizenden mensen zonder papieren is het nu toch wel een zaak die hoogdringend wordt. We zijn, zoals gezegd, nu bijna twee maanden na de fameuze Ministerraad. Alles zou vlug en efficiënt gebeuren. Ik denk dat dit een toonbeeld is van hoe het niet moet. De motivering of de redenen daarvoor zijn des te ergerlijker omdat het hier gaat om een discussie over platte partijpolitieke benoemingen.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) : Monsieur le président, j'ai également interpellé le gouvernement à l'époque et M. Duquesne avait répondu au nom de toute l'équipe sans la moindre ambiguïté sur les termes employés. Je me souviens d'ailleurs du ton qu'il utilisait : c'est à peine s'il ne considérait pas qu'il était indécent de notre part d'oser poser des questions sur l'objectivité de la procédure.

Nous voilà au énième épisode du feuilleton et il se confirme une fois de plus que le gouvernement et sa majorité ont été surpris en flagrant délit de politisation.

Il est important, me semble-t-il, au-delà des questions qui ont déjà été posées par plusieurs de mes collègues, de faire la clarté sur l'attitude du ministre de l'Intérieur. Il avait été chargé par le gouvernement de répondre. Monsieur le ministre, votre collègue a-t-il menti ? Pourquoi ? Qu'a-t-il dit ? Il nous a dit en commission qu'il ignorait totalement l'appartenance ou l'obédience politique des gens qui avaient été proposés alors que, par ailleurs, était rendue publique la liste du côté francophone avec les affectations des uns et des autres. Il a d'ailleurs dit qu'à l'époque, tous les membres du gouvernement avaient eu droit de parole, que chacun avait marqué son accord sur les propositions qui avaient été faites. Au risque d'utiliser une formule qui ne vous convient peut-être pas, en l'occurrence, sa main gauche ignore ce que fait sa main droite et inversement !

Nous sommes donc le 26 avril. Dans la presse d'aujourd'hui, M. Cornil fait état de son désarroi et du caractère préoccupant de la situation puisque plus rien n'a bougé. S'ajoute à cela la confusion que vous avez créée sur l'incapacité du gouvernement à faire face sérieusement au problème. En effet, on ne sait toujours pas aujourd'hui ce qu'il en est. Comme mes collègues l'ont demandé, je voudrais donc savoir ce que devient l'arrêté. Pourquoi ne l'avez-vous pas signé ? Etiez-vous pris de remords ? Peut-être y avait-il, dans la palette des sensibilités dont M. Duquesne parlait, une petite touche dont on a insuffisamment tenu compte et peut-être cela vous a-t-il donné des remords ?

Finalement, où en est-on aujourd'hui ? Si une nouvelle liste est publiée, je suis demandeur pour obtenir la mise à jour des fameux tableaux distribués au Conseil des ministres de l'époque. Si des noms changent, j'aimerais savoir si les affectations politiques de l'époque restent valables.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn uitgangspunt is dat ik het dossier van wat men gemeenzaam de "sans papiers" noemt ernstig vind. De regering heeft de beslissing genomen om een regularisatieprocedure tot stand te brengen. Ze heeft dan ook de plicht om die beslissing uit te voeren. Ik heb mij trouwens steeds rekenschap gegeven van de ernst van

die taak. Achteraf hebben de cijfers aangetoond dat het gaat om 52 000 dossiers waarbij tienduizenden mensen betrokken zijn. Krachtens de wet mogen deze mensen binnen het jaar een uitspraak verwachten. Dit was dus een zeer arbeidsintensieve en ernstige taak. Het gaat hier immers om een zeer belangrijke beslissing, zeker voor de personen die de procedure hebben doorstaan.

Ik heb nooit ofte nimmer een benadering gevolgd die afgestemd was op namen; ik had alleen principes te verdedigen. Bovendien moest ik alleen principes verdedigen die betrekking hadden op mijn beperkte bevoegdheid, namelijk het feit dat ik de voordracht moet doen en voor de goedkeuring moet zorgen. Zoals hier reeds werd aangehaald, is de rest het werk van de regering. Ik heb dus geen namen maar wel principes vooropgesteld.

Ten eerste, moest ik mij baseren op het principe van de wettige samenstelling van de commissie. In mijn ogen moet de commissie op wettelijke basis worden samengesteld omdat men anders het risico loopt dat elke uitspraak die wordt gedaan achteraf het voorwerp van een betwisting gaat uitmaken. Dit veroorzaakt rechtsonzekerheid in beide richtingen, namelijk ten aanzien van de betrokkene die het verzoek heeft ingediend en ook ten aanzien van de maatschappij die dan geen duidelijkheid krijgt. In de lijst die circuleerde heb ik moeten vaststellen dat onder de hoofding "magistraten" mensen voorkwamen die niet de hoedanigheid van magistraat bezitten. Zo stelde ik vast dat er een advocaat op de lijst voorkwam, evenals twee sociale rechters die geen magistraten zijn. Deze laatsten vallen niet onder het voorrecht van de rechtsmacht en worden door het gerechtelijk wetboek ook niet als magistraten erkend. Om die reden alleen al kon ik de lijst niet goedkeuren.

Ten tweede, heb ik er steeds voor geijverd om er bij de samenstelling over te waken dat mensen worden aangesteld die deze taak ook behoorlijk kunnen volbrengen. Het gaat immers om 52 000 dossiers die binnen het jaar moeten worden behandeld. De rekensom is snel gemaakt als men weet dat er acht kamers komen. Dit houdt in dat men wellicht dagelijks zal moeten zetelen in verschillende samenstellingen. Ik had er dan ook op aangedrongen dat men geen namen zou vermelden van mensen die behoren tot de parketten en dan voornamelijk tot de parketten die onderbezet zijn. Verder heb ik hetzelfde verzoek ingediend ten aanzien van de rechters van de zetels. De magistraten van de zetel konden postuleren, ik kon hun dan niet verhinderen. Voor sommige zetels die echt met overlast te kampen hebben, vind ik dat dit een moeilijke situatie veroorzaakt.

Ten derde, heb ik vastgesteld dat nogal wat emeriti magistraten, om het oneerbiedig te zeggen magistraten die met pensioen zijn en dus tijd over hebben, zich kandidaat hadden gesteld voor de open gekomen plaatsen. Bijgevolg leek het mij aangewezen hen een zekere

Marc Verwilghen

voorrang toe te kennen. Er was echter een groot bijkomend probleem, namelijk dat er bij de emeriti magistraten niet veel vrouwen aanwezig zijn terwijl een bepaalde vrouwelijke vertegenwoordiging moet worden gerespecteerd. Ik dacht dan ook dat men de aanvullingen voornamelijk zou moeten zoeken bij die rechtsmachten die niet echt overbelast zijn.

Dat zijn de principes die ik gehanteerd heb. Ik herhaal nogmaals dat het voor mij geen kwestie van namen is, het ging er mij om deze principes te kunnen hanteren. Als minister van Justitie moet ik ervoor zorgen dat het rechtspreken zijn normale verloop kent.

Vandaag vond een vergadering van het kernkabinet plaats waarop de lijst is veranderd rekening houdend met de principes die werden vooropgesteld. Er zijn in totaal tien wijzigingen doorgevoerd. De namen van de betrokkenen ken ik niet uit het hoofd en deze zijn trouwens van ondergeschikt belang omdat ik ben uitgegaan van principes. Ik kan u wel meedelen dat de kandidaat-eerste voorzitter die u daarstraks hebt aangehaald niet meer op de lijst staat. Ik weet dat dit koninklijk besluit zo vlug mogelijk zal worden gepubliceerd. De nodige schikkingen zullen wellicht worden getroffen zodat deze commissies volgende week met hun werkzaamheden kunnen starten. Gelet op de werklast en bepaalde problemen die hiermee te maken hebben, moet men zo vlug mogelijk een antwoord formuleren.

Je précise au collègue Poncelet qu'en ce qui concerne la liste que j'avais signée et remise au gouvernement, les noms qui y apparaissaient ne figuraient pas dans l'arrêté royal proposé dans un premier temps à ma signature.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik neem akte van het feit dat de minister drie belangrijke principes naar voren schuift, maar dat daar niet als zodanig bij vermeld staat dat hij streed tegen de politieke benoemingen of de politieke titulatuur die de betrokkenen hadden in die notulering.

Er zijn twee mogelijkheden die ook vandaag in de pers naar voren zijn gebracht. De eerste stelling is dat de heer Verwilghen niet is opgetreden tegen politieke benoemingen in een kramp van wit ridderschap, maar ergens aan de hand van een aantal juridische principes een compromis heeft aanvaard of op weg is naar een compromis op basis van een andere lijst, daartoe geïnspireerd door onder meer mevrouw Bourignon. Deze stelling schijnt het een beetje te halen.

De andere stelling van de iets meer regeringsgezinde pers stelt dat de heer Verwilghen heeft gescoord. Dit is een keerpunt in de verhouding tussen de heer Verwilghen en de PRL-schaduwpremier Louis Michel. Dit is een keerpunt in de verhouding tussen de heer Verwilghen en de heer Verhofstadt. Ik hoop dat de schrijver die dat neerpende, gelijk heeft. Ik hoop dat dit, ten aanzien van

de politieke benoemingen en de principes die u vandaag noemde, een keerpunt is en dat we mogen verwachten dat we hier nooit meer zullen moeten zitten om te interpellieren over politieke benoemingen of politieke titulatuur van mensen die door u zullen worden benoemd.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik verheug mij over het antwoord van de minister van Justitie. Op basis van de informatie die hij ons bezorgde denk ik dat hij inderdaad een stokje heeft gestoken voor die bijzonder onbehaaglijke manier waarop dit dossier werd voorbereid in en door de Ministerraad, onder voorzitterschap van de eerste minister. Dit geeft een bijzonder wrange nasmaak, maar het is goed, mijnheer de minister van Justitie, dat u daar uw nek hebt uitgestoken en dit onmogelijk maakte.

Ik verheug er mij over dat er een aantal wijzigingen zullen zijn. Ik verheug mij tevens over uw houding in verband met de kandidaat-eerste voorzitter. U hebt daarmee een goede beslissing uitgelokt. Het antwoord dat de minister van Binnenlandse Zaken ons gaf, verheugt mij iets minder. Op basis van het antwoord van de minister van Justitie blijkt dat de minister van Binnenlandse Zaken op zijn minst de commissie voor de Binnenlandse Zaken niet correct heeft ingelicht en de waarheid geweld heeft aangedaan en dit in een dossier dat een dergelijke maatschappelijke en menselijke dimensie heeft en waarvoor hij de politieke verantwoordelijkheid draagt. We zullen hem daarmee confronteren.

Ik zei vanmorgen aan de minister van Justitie in een ander dossier dat het niet kan dat men in een dergelijke belangrijke materie het parlement met een kluitje in het riet stuurt. Deze namiddag kom ik daarop terug met de minister van Binnenlandse Zaken. Ik neem aan dat dit de minister van Justitie niet onmiddellijk aanbelangt. Ik wou toch nog vragen aan de minister om iets preciezer te zijn in verband met de publicatie. Het kwam nog niet ter sprake in de Ministerraad. De publicatie kan pas gebeuren na overleg in de Ministerraad. Is de datum van vrijdag te voorbarig ? Kunt u meer concrete informatie geven ? Ik vraag dit omdat wij de mensen die dossiers hebben ingediend zo vlug mogelijk moeten laten weten binnen welke termijn zij de afhandeling van hun dossiers kunnen verwachten. Moge dit een suggestie zijn aan de regering bij monde van de minister van Justitie. Uit menselijke overweging is dit het minste wat we kunnen doen nadat wij vaststelden op welke wijze dit dossier dreigde te ontsporen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik zie zoals de vorige sprekers positieve elementen in uw antwoord.

Ten eerste, ik denk dat u ervoor hebt gezorgd dat de voorgedragen eerste kandidaat niet zal worden benoemd.

Geert Bourgeois

Ten tweede, u hebt zich verzet tegen manifeste onwettelijkheden.

Ten derde, u hebt - en dat is uw taak als minister van Justitie - in de mate van het mogelijke erover gewaakt dat de werking van parketten en rechtbanken die overbelast zijn niet verder of meer in het gedrang komt.

Het is mijns inziens geen slecht idee om hierbij zoveel mogelijk emeriti te betrekken. U bent er evenwel niet in geslaagd een keerpunt te realiseren inzake de politisering. Als ik het goed heb begrepen gaat het over 10 wijzigingen op meer dan 100. Tot mijn spijt besluit ik daaruit dat de partijpolitieke verkaveling is gebleven. U hebt overigens niet gezegd dat u tegen dat cliëntelisme zou ingaan. Deze beslissing werd grotendeels door de Franstaligen opgedrongen. Aan Franstalige kant maakt men er bijna een punt van om de overheid verder te politiseren. Ik betreur dat u op dat vlak niet bent geslaagd.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) : Monsieur le président, je voudrais faire deux types de remarques à l'égard des réponses qui viennent d'être formulées.

1. Le ministre nous rappelle avec insistance qu'il défend des principes et non des personnes, ce qui est en soi très honorable mais pas très conforme à la réalité. En effet, si mes souvenirs sont exacts, il n'y a pas tellement longtemps que la désignation de Mme Reynders a été annulée. Je suppose qu'en l'occurrence, c'était aussi une désignation qui ne répondait qu'à des principes et à aucun problème de personne. Nous avons un nouveau cas aujourd'hui dans lequel il ne s'agirait pas non plus d'un problème de personnes. Je parle au conditionnel parce qu'il y a eu semble-t-il des difficultés à l'égard de certains notaires également. Cela fait quand même beaucoup de personnes qui, successivement, au niveau des nominations, sont en contradiction avec des principes !

2. En ce qui concerne la fameuse liste, je comprends de moins en moins la manière dont le gouvernement a travaillé. Si j'essaie de comprendre la réponse du ministre, il y aurait donc eu une première liste que vous aviez vue et acceptée, qui n'était pas celle sur laquelle le gouvernement s'était prononcé et qui ne serait pas non plus la liste que nous aurions vue avec les affiliations politiques des uns et des autres. Comment croire qu'à l'époque, même si vous n'étiez pas là, vos collaborateurs restants ne les auraient pas vues ? Je ne peux pas comprendre, même après vos explications, la manière dont le gouvernement a travaillé dans cette affaire et singulièrement les réponses du ministre de l'Intérieur. C'est un problème politique : il nous a répondu au nom du gouvernement et il est clair qu'il n'a pas dit la vérité, à

la fois sur l'appartenance politique évidente de chacun et sur la collégialité de la décision qui avait été prise. La démonstration que vous venez de faire témoigne à l'évidence d'une absence de collégialité puisqu'on en reparle.

En conclusion, monsieur le président, il s'agissait évidemment d'une opération de pure politisation. Le ministre confirme la procédure et, oserions-nous répéter pour la énième fois, est pris en défaut de nouvelle culture politique. Enfin, il est clair que cette opération a été menée avec une légèreté inadmissible.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de beweerde ontmoeting tussen formateur Verhofstadt en procureur des Konings Dejemeppe" (nr. 1623)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la prétendue rencontre entre le formateur Verhofstadt et le procureur du Roi Dejemeppe" (n° 1623)

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag heeft betrekking op een artikel van 19 april uit Knack, over de zogenaamde zaak Agusta-Dassault bis. Dat is de zaak van de SP-financiering waarbij een aantal mensen worden vervolgd omwille van het niet-opnemen in de boekhouding van giften, afkomstig van Agusta-Dassault. Mevrouw Liekendaal heeft destijds publiek laten weten dat zij het niet nodig vond om de huidige minister, Frank Vandenbroucke, te vervolgen. Ze heeft hem ook niet vervolgd voor het Hof van Cassatie. Er is toen een afsplitsing gebeurd. In Luik, waar dit dossier werd opgevolgd, zou men hebben gemeend dat er ernstige aanwijzingen waren. Dat dossier is, zoals u weet, verhuisd naar Brussel. Daar is het nog niet behandeld. Een aantal personen zouden wel voor de correctionele rechtbank worden gebracht. In het fameuze artikel staat dat de eerste minister, toenmalig formateur Guy Verhofstadt, tijdens de regeringsformatie een hoogst ongewone ontmoeting zou hebben gehad met de procureur des Konings van Brussel, de heer Dejemeppe. Hij zou hem hebben gevraagd welke evolutie de tenlastelegging zou aannemen ten aanzien van de heer Vandenbroucke. Er zou daar zijn aangedrongen op het scheppen van klaarheid. Uiteindelijk zou men hebben verzekerd dat er geen vervolging komt van de persoon in kwestie. Dat zou blijkbaar, volgens het artikel, het groen licht hebben gegeven voor de regeringsvorming. De deelname van Frank Vandenbroucke aan de regering was voor de SP blijkbaar zeer essentieel. In het artikel wordt terecht

Geert Bourgeois

gezegd dat dergelijke zaken uiterst ongewoon zijn en strijdig met de scheiding der machten. Een eerste minister, laat staan een kandidaat-formateur, die een ontmoeting zou beleggen in het parlement met een procureur des Konings, niet met de procureur-generaal. Bovendien loopt er ten laste van deze procureur nog steeds een tuchtprocedure, waarvoor nu SP-minister Van den Bosch bevoegd zou zijn.

Ik kan van u een heel kort antwoord krijgen op mijn twee vragen. Ten eerste, hebt u de heer Dejemeppe daarover ondervraagd? Heeft deze ontmoeting inderdaad plaatsgehad? Zo ja, hebt u daaromtrent maatregelen genomen?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik heb de vraag van collega Bourgeois pas in laatste instantie gekregen. Ik was niet op de hoogte van de gebeurtenissen op 9 juli. Ik heb het net als u moeten vernemen. Ik heb uitleg moeten vragen, in eerste instantie aan de betrokken procureur-generaal. Op die manier heb ik het antwoord van de heer Dejemeppe gekregen. Ik zal het u voorlezen, dan bent u meteen ingelicht.

Ik citeer : "De formateur heeft de procureur des Konings te Brussel op 9 juli 1999 ontvangen. Deze ontmoeting, die met toestemming van de heer procureur-generaal te Brussel is gebeurd, betrof meer bepaald de toestand van de heer Frank Vandenbroucke in het kader van het strafdossier dat het voorwerp had uitgemaakt van een gerechtelijk onderzoek inzake de financiering van de SP. Dit dossier was op 29 januari 1999 overgemaakt aan het parket te Brussel, na ontlasting van het Luikse gerecht.

Er werd aan de regeringsformateur medegedeeld dat de heer Vandenbroucke, bij gebrek aan aanwijzing van schuld, niet in verdenking was gesteld door de Luikse onderzoeksrechter. De persberichten dienaangaande waren op zijn minst verwarrend. Het parket te Brussel was, na studie van het dossier - 325 kartons -, niet zinnens deze zienswijze te wijzigen.

Ik kom nu tot de tweede vraag. Ik werd ingelicht nopens deze kwestie, maar ik merk dat hij handelde met toestemming van zijn procureur-generaal.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik sta perplex over uw antwoord.

Ik verwachtte een negatief antwoord op mijn eerste vraag, maar nu blijkt de ontmoeting inderdaad te hebben plaatsgehad.

U gaat echter niet in op mijn vraag of de scheiding der machten zulks toelaat. Volgens mij is het onmogelijk dat het betrokken parket, dat luidens artikel 151 van de Grondwet volkomen onafhankelijk moet kunnen optreden

inzake individuele strafvervolgning, ingaat op de vraag van een regeringsformateur - of zelfs van een eerste minister - naar de stand van zaken van dossiers, zelfs met de toestemming van de procureur-generaal, wat ik terzake nog in het midden laat.

Blijkbaar had u de kans nog niet om na te denken over deze aangelegenheid, mijnheer de minister, maar ik had toch graag geweten of u het hiermee eens zijt, rekening houdend met het principe van de scheiding der machten. Mocht u ook van oordeel zijn dat zulks niet opgaat, bent u dan van plan maatregelen te nemen ten aanzien van de betrokken procureur des Konings?

Minister **Marc Verwilghen** : De regeringsformateur was aanwezig op de vergadering van 9 juli. Trouwens, op dat ogenblik was de regering nog niet gevormd en was ik nog geen minister van Justitie.

Sedert gisteren pas werd ik met dit gegeven geconfronteerd en ik kan u vandaag onmogelijk een antwoord verstrekken op uw vraag. Ik wens geenszins een geïmproviseerd antwoord te geven en zonder meer te zeggen of zulks al dan niet opgaat.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik neem akte van uw antwoord op mijn tweede vraag.

Ik heb begrip voor uw handelwijze gezien het delicate karakter van deze aangelegenheid. Ik begrijp aldus dat u zich hierover nog wenst te beraden en wellicht nog inlichtingen wenst in te winnen.

Hoe dan ook, dat de heer Verhofstadt toen nog geen eerste minister was, doet niets terzake. U was op dat ogenblik ook nog geen minister van Justitie, maar nu bent u dat wel en de feiten kwamen thans aan het licht. Dat betekent dat u bevoegd bent ten aanzien van de betrokken procureur des konings.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.35 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 13.35 heures.*